

Circulaire economie ontmoet Sociaal Ondernemen

Naar een curriculum voor volwasseneninclusie

**Circulaire stad door educatieve
circulaire economie methoden voor
sociale ondernemingen**

2023-1-SK01-KA220-ADU-000154640

Onder redactie van Ewelina Barthel, Katarzyna Wlusek, Awen Rolland
Auteurs: Ewelina Barthel, Radovan Grollmus, Rupert Hasterok, Stella Karra,
Livia Magdaskova, Jesley Nataenel, Nicola Pressi, Andzelika Smorawska,
Mervis Struga, Awen Rolland

Partnerinstellingen:

CRN e.V. (Duitsland), CSI (Cyprus), ECREC (Nederland), Mine Vaganti
NGO (Italië), NARA-SK (Slowakije), SNRSS (Polen)

Contact:

Comparative Research Network e.V.
www.crnonline.de central@crnonline.de
Belziger Str. 60, 10823 Berlijn, Duitsland

Laatste update: 14.05.2025

Het boekje werd geredigeerd en gepubliceerd in als WP3 output van de Circulaire Stad door educatieve
circulaire economie methoden voor sociale ondernemingen

2023-1-SK01-KA220-ADU-00015464

Disclaimer

Gefinancierd door de Europese Unie. Opvattingen en meningen zijn echter uitsluitend die van de auteur(s) en komen niet noodzakelijkerwijs overeen met die van de Europese Unie of het Uitvoerend Agentschap voor onderwijs en cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan hiervoor verantwoordelijk worden gehouden.

De externe links in het ebook worden uitsluitend aangeboden voor het gemak en voor informatieve doeleinden; ze vormen geen goedkeuring of bekrachtiging door de projectpartners van de producten, diensten of meningen van het bedrijf of de organisatie of het individu. Het projectteam draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, wettigheid of inhoud van de externe site of voor die van daaropvolgende links. Neem contact op met de externe site voor antwoorden op vragen over de inhoud.

Afbeeldingen in deze brochure zijn eigendom van hun respectievelijke fotografen of makers.

BEELDEN MOGEN NIET OPNIEUW WORDEN WEERGEGEVEN OP ZONDER TOESTEMMING VAN DE FOTOGRAAF OF DE MAKER. Neem contact op met de maker als je een reproductie van een afbeelding wilt of als je toestemming wilt om een afbeelding op een andere website weer te geven.

CIRculaire stad

door educatieve circulaire economie

methoden voor sociale ondernemingen

Inhoudstafel

Het project	4
Curriculum	5
Modules	5
Module 1 - Sensibilisatie	7
Wandeling door het leven (CRN)	8
Cirkel van verandering (SNRRS)	15
Module 2 - Circulaire economie	23
Hoe onderwijs je circulaire economie? (CRN)	24
5 R's van CE (CSI)	27
Biomimicry & bioafvalbeheer (CSI)	33
Circulaire Canva (ECREC)	38
Module 3 - Al doende leren	41
Proeftuin (Nara-SK)	42
CE Muziek Instrumenten (Mine Vaganti NGO)	45
CE communiceren (Mine Vaganti NGO)	48
Studiebezoeken (Nara-SK)	50
Stará škola Kokava	51
Včelí kRaj, burgervereniging, ngo	53
MOLITAS, spol. s r.o	55
KRONOSPAN, s.r.o	57
Piloten	59
Partners	76
Anex	81

CIRculaire stad

door educatieve circulaire economie

methoden voor sociale ondernemingen

Het project

Het Erasmus+ KA2 project, "CIRcular City through educational circular economy methods for social enterprises" (CIRC), sluit aan bij de prioriteit van de Europese Green Deal om milieuproblemen aan te pakken en klimaatverandering te bestrijden. Het is een 24 maanden durende samenwerking gericht op het ontwikkelen van circulaire economie initiatieven, loopbanen en ondernemerschap. Het is gericht op het bestrijden van milieuschade en sociale uitsluiting op de arbeidsmarkt. Het projectconsortium bestaat uit 6 Europese entiteiten met expertise in circulaire economie, afvalbeheer en sociale innovatie, die samenwerken om educatief materiaal te creëren en mobiliteit te implementeren om deze doelstellingen te bereiken.

Het richt zich op volwassenenonderwijs en wil volwassenen mondiger maken, vooral degenen die het risico lopen op uitsluiting vanwege een lager inkomen, gebrek aan onderwijs of etnische achtergrond. De belangrijkste doelen zijn om volwassen opleiders uit te rusten met de kennis en methodologieën om trainingen te geven aan volwassenen die het risico lopen op uitsluiting, zoals mensen met een lager inkomen, een gebrek aan onderwijs of etnische minderheden. Een ander doel van CIRC City is om deze volwassenen te voorzien van kennis, vaardigheden en competenties in de circulaire economie. En het laatste doel van het project is om de ondernemersgeest en het zelfvertrouwen onder deze groepen te bevorderen.

Tijdens het CIRC City implementeren we verschillende belangrijke activiteiten zoals de productie van een "CE and SE Guide" en "Training Curriculum" voor ondernemerschap in de circulaire economie of de ontwikkeling van een Hub Platform voor het delen van ideeën, coördinatie en netwerken op Europees niveau. In de laatste maanden van het project organiseren we een Nationale Stakeholders Conferentie om projectresultaten te verspreiden en netwerkmogelijkheden te faciliteren.

CIRculaire stad

door educatieve circulaire economie

methoden voor sociale ondernemingen

Curriculum

Het trainingsformaat (Curriculum) is ontworpen om volwassenenopleiders in staat te stellen de benodigde instrumenten en methodologieën te gebruiken om volwassenen te trainen die het risico lopen op uitsluiting. Deze mensen, die vaak een lager inkomen hebben, geen onderwijs hebben genoten of tot een etnische minderheid behoren, zullen door middel van dit curriculum worden toegerust met vaardigheden en competenties op het gebied van de circulaire economie. Het format omvat niet-formele onderwijsactiviteiten die zijn toegesneden op het stimuleren van ondernemerschap en loopbaanontwikkeling in de circulaire economie.

Modules

Het curriculum is bedoeld voor trainers, docenten en andere personen die werken met volwassenen die het risico lopen uitgesloten te worden. Het bestaat uit 3 modules: **Sensibilisatie, Circulaire economie en Leren door te doen.**

Het eerste deel van het Curriculum, gewijd aan **Sensibilisatie**, is bedoeld om de trainer te helpen de uiteindelijke doelgroep te begrijpen. De eerste twee methodes, **Walk of the Live (CRN)** en **Circle of Change (SNRS)**, stellen trainers in staat om de mensen met wie ze werken te leren kennen, hun situatie beter te begrijpen en zich vertrouwd te maken met hun uitdagingen en problemen. Het doel van sensibilisatie is empathie en een betere voorbereiding op het volgende deel van de training, waarbij de activiteiten worden aangepast aan de vorm, het niveau en de mogelijkheden van de doelgroep.

Het tweede deel van de trainingsgids - **Circulaire economie** moet het onderwerp CE uitleggen en introduceren bij de uiteindelijke doelgroep. Er zijn vier methoden die CE introduceren: **CE R- framework (CRN), 5 R's of CE - Refuse, Reduce, Reuse, Recycle, Recover (CSI) Biomimicry & Biowaste Management (CSI), Circular Canva (ECREC)**. Dit deel van het curriculum is ontworpen om trainers te helpen de CE te begrijpen. Het is een schat aan kennis over het CE en biedt trainers basiskennis en ideeën over hoe ze les kunnen geven over het CE. Elke trainer moet echter de uiteindelijke methoden voor het werken met mensen uit risicogroepen voor sociale uitsluiting aanpassen aan de specifieke kenmerken van deze mensen.

CIRculaire stad

door educatieve circulaire economie methoden voor sociale ondernemingen

Het laatste deel **Learning by Doing** is een verzameling praktische methoden en voorbeelden van concrete activiteiten die direct met de doelgroep gebruikt kunnen worden. Dit zijn **CE Muziek Instrumenten (Mine Vaganti NGO)**, **CE Communiceren (Mine Vaganti NGO)**, **Living Lab (NARA-SK)** methodologie als open innovatie ecosystemen in levensechte omgevingen gebaseerd op systematische gebruikers co-creatie en co-orkestratie (NARA-SK), evenals de studiebezoeken in Slowakije (**NARA-SK**). Deze voorbeelden van methoden kunnen direct worden gebruikt in het werken met mensen die het risico lopen op sociale uitsluiting. Natuurlijk moeten ze in elk geval worden aangepast aan de situatie, de groep en de locatie. Studiebezoeken moeten bijvoorbeeld plaatsvinden vanuit een locatie waar de doelgroep zich bevindt. Uitstapjes naar plaatsen waar circulaire economie wordt geïmplementeerd, worden in het bijzonder aanbevolen als onderdeel van de training.

Het voorlaatste deel van het leerplan is een beschrijving van de **piloottrainingen** die elk van de consortiumpartners met de doelgroepen heeft uitgevoerd. Elke organisatie werkt met een andere doelgroep en past het trainingsplan daarop aan.

Het laatste deel van dit document is een **beschrijving van de partners** die dit project hebben geïmplementeerd.

Module 1

Sensibilisatie

Module 1 - Sensibilisering

Wandeling door het leven (CRN)

De methode "Walk of Life" is een methode voor gevoeligheidstraining. Door hun eigen ervaring met de oefening kunnen ze een breed scala aan moeilijkheden van sociale mobiliteit zien. Ze leren over de vele factoren die mobiliteit bemoeilijken.

Door de rolkaarten worden ze plotseling in een nieuwe sociale groep geplaatst en worden ze gevoelig voor de situatie van die groep.

Methode

Doel: : Door ieders eigen ervaring met de oefening, zullen mensen een breed scala aan moeilijkheden op het gebied van sociale mobiliteit kunnen zien.

Duur: 30 minuten

Materiaal: Verschillende persona's van verschillende horizonten. Vragen gebaseerd op hun leven moeten op voorhand voorbereid worden.

Module 1 - Sensibilisering

Levenswandelroute

1. Voorbereiding en introductie

- Verwelkom de deelnemers en vraag hen in een rij te gaan staan.
- Wat kunnen we zeggen om de oefening te starten?

"Laten we de doelen van onze sessie doornemen: Ons doel is het stimuleren van conversatie en reflectie over sociale problemen, cultuur, familie en discriminatie. De methode "Walk of Life" is een methode voor gevoeligheidstraining."

2. Verklaringen: Stap vooruit of achteruit

- Introduceer de warming-up oefening:

*"Eerst gaan we de PERSONAS uitdelen en jullie moeten ze voor jezelf houden. Deel de informatie over de Persona's nog niet met elkaar. Ik zal de vragen voorlezen die betrekking hebben op de verschillende identiteiten die we kunnen hebben en de ervaringen die we kunnen opdoen. Als een uitspraak waar is voor jou, doe dan een stap vooruit, en als het niet waar is voor jou, doe dan een stap terug. Als je het niet weet of je wilt het niet raden, dan kun je stil blijven staan. We gaan op dezelfde manier verder met de volgende stellingen. Onthoud, deel alleen waar je je goed bij voelt. **EN ANTWOORD ALLEEN VOOR JEZELF of JOUW PERSONA**".*

Module 1 - Sensibilisering

Persoonlijkheid - voorbeeld één

EWA KOWALSKA

- 32 YEARS OLD
- MARRIED TO MAREK (35), A TRAINED ELECTRICIAN WHO IS NOW EMPLOYED AS A JANITOR AFTER A WORK ACCIDENT
- 2 CHILDREN : ZUZANNA (7) AND ANTONI (5)
- POLISH CITIZENSHIP
- LIVING IN BERLIN SINCE 2019

GOALS AND CHALLENGES

Ewa would like to work part-time to improve the family income. However, available jobs require atypical working hours and she would have no one to look after the children after school except for her husband, who has partly atypical working hours. She also wants to be there for her children who have entered school or are about to do so. Moreover her proficiency in German is limited : A2 to B1 for spoken language, A1 for reading and writing.

EDUCATIONAL BACKGROUND

Ewa finished lower secondary school and then vocational school, where she was trained as a hairdresser, but could not exercise this occupation because of allergies due to certain chemical products.

LIFE PROBLEMS

Since moving to Berlin, Ewa has suffered at times from depressive episodes. Although she has some Polish friends, she feels socially isolated and often homesick.

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

Ewa has no specific general knowledge of the circular economy or sustainability but is familiar with some practical aspects (recycling household waste, repairing, composting etc).

WORK EXPERIENCE

Unable to work as a hairdresser, Ewa took up a job as a cashier in a supermarket near her native village in the Opole Voivodeship and worked until the birth of her daughter; Since then, she has been a homemaker, at first because no daycare for the children was available in her village.

SKILLS AND INTERESTS

Haircare, some experience with sewing and gardening. In her spare time she enjoys dancing, shopping and spending time with her children and friends.

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld twee

LAYAM DEMIR

- 43 YEARS OLD
- MARRIED TO TARIK (44), WHO OWNS A FRUIT AND VEGETABLE STORE IN WEDDING.
- 3 CHILDREN : ADAM (17), MERYEM (15) AND HAYDEN (14)
- TURKISH CITIZENSHIP
- LIVING IN BERLIN SINCE 2006
- MUSLIM RELIGION

EDUCATIONAL BACKGROUND

Layam comes from a rural village next to Ankara, one of the biggest city in Turkey. Although she would have liked to study, she never got the chance because she had to work to help her parents financially. She married her husband Tarik at 19 y.old and they decided to move to Germany in 2006 when she was pregnant with her first child to raise them in a healthier environment. The integration in Berlin is still tough because of the cultural and language differences.

GOALS AND CHALLENGES

The goal of Layam would be to start her own coffee place in Berlin. It would be very important for Layam to manage to create a safe and cozy place where people can just sit alone or with friends/family to do whatever they want. The idea of rassembling people makes Layam feel happy. However, it makes her sad because she thinks that she will never be able to change her routine and open this coffee place.

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

In turkish society, donation is more accepted than recycling. Unless you come of a big city or you were born in a very leftwing / green environment, you are not very educated on the subject of circular economy. Because Layam comes from a rural village, she is not very educated about direct circular economy, although she practices it unconsciously when they give each other clothes in her community.

WORK EXPERIENCE

Layam is now working with her husband in their fruit and vegetable store in Wedding, a neighbourhood in nothern Berlin. When they arrived in Berlin, her husband worked there as an employee, but he took over the store after the retirement of the previous owner. They have one other employee working with them.

LIFE PROBLEMS

Layan is having a hard time to integrate in the german society. Working and living with her husband can be very demanding, especially because she is the one who takes the most care of her children. They don't leave the neighbourhood so much. She often feels that her life is too routine and wish she had more various friends than just friends from her community. She also struggles a lot with her mental health because of the language barrier and the homesickness.

Voor meer persona's zie de bijlage - pagina 80

Module 1 - Sensibilisering

Vragen aan PERSONAS.

1

Doe een stap naar voren als je de taal van het land waar je woont goed kent en begrijpt.

Doe een stap terug als je het niet weet.

2

Doe een stap terug als je kampt met psychische problemen. Doe een stap naar voren als je daar geen problemen mee hebt.

3

Doe een stap naar voren als je een hogeronderwijsdiploma hebt Doe een stap naar achteren als je dat niet hebt.

4

Doe een stap vooruit als je een goedbetaalde baan hebt. Doe een stap terug als je die niet hebt.

5

Doe een stap vooruit als je je dromen zou kunnen vervullen met het beroep dat je hebt. Doe een stap terug als dat niet zo is.

6

Doe een stap terug als je een persoon bent met een handicap of sociale problemen. Doe een stap vooruit als je niet zo iemand bent.

7

Doe alsjeblieft een stap terug als je ingewikkelde concepten zoals quadruple helix niet kunt begrijpen. Doe alsjeblieft een stap naar voren als je het wel begrijpt.

8

Doe een stap terug als je afval verafschuwt en er niet mee om wilt gaan. Doe een stap vooruit als je met afval kunt werken zonder het walgelijk te vinden

9

Doe een stap naar voren als je denkt dat afval gebruikt kan worden als grondstof. Doe een stap terug als je dat niet vindt.

Module 1 - Sensibilisering

10

Neem een stap terug als u niet weet wat Circulaire Economie is. Neem een stap naar voren als

11

Zet een stap vooruit als je weet hoe je je droombaan kunt krijgen. Neem een stap terug als je het niet weet.

3. Debriefing in tweetallen

Bedank iedereen voor het delen en **vraag hen een persoon te kiezen met wie ze een kleine nabespreking willen houden.** Kies een paar van de volgende vragen als richtlijn:

- *Hoe voel je je na deelname aan de oefening?*
- *Heb je nog overwegingen of observaties die je wilt delen?*
- *Hoe was het voor jou om een bevoorrechte identiteit te onthullen?*
- *Hoe voelde het om een onderdrukte identiteit te onthullen?*
- *Hoe voelde het toen je naar binnen stapte?*
- *En hoe voelde het toen anderen tussenbeide kwamen terwijl jij dat niet deed?*

4. Afsluiten in een plenaire sessie

- Vraag alle deelnemers om achterover te leunen.
- **Benadruk** tot slot **dat onze eigen ervaringen en aannames van invloed zijn op de manier waarop we de wereld zien en het leven dat we leiden.** Leg uit dat deze methode werd gebruikt om iedereen bewust te maken van de verschillen binnen een groep en om te erkennen dat we ervaringen en standpunten delen, maar dat we ook verschillen. Deze methode kan helpen bij de ontwikkeling van empathie. Het helpt om je verschillende situaties en problemen voor te stellen, wat je dichterbij de oplossing kan brengen.

Module 1 - Sensibilisering

5. Meer over de methode Walk of Life

Deze methode kan gebruikt worden met kinderen, maar ook met volwassenen, bijvoorbeeld op een werkplek of als onderdeel van een supervisiesessie. Het kan helpen bij de ontwikkeling van empathie. Het helpt om je verschillende situaties en problemen voor te stellen, wat je dichterbij de oplossing kan brengen. Door middel van de rolkaarten zullen deelnemers dieper ingaan op enkele specifieke achterstandssituaties. Door vragen te beantwoorden, vooruit te gaan, stil te staan of een stap terug te doen, krijgen ze hun eigen ervaring van de valsheid van de schijnbare gelijkheid in de samenleving.

Eerst worden de kaarten uitgedeeld en wordt aan de deelnemers gevraagd dat niemand met iemand anders deelt wat er op hun kaart staat. Dan worden de vragen om de beurt gesteld en krijgen de deelnemers de opdracht om een stap naar voren of naar achteren te doen, afhankelijk van hoe waar de uitspraken voor hen zijn. Aan het eind van het spel wordt de deelnemers gevraagd om te kijken waar ze precies staan. Een gesprek op gang brengen over hoe het voelt om te zijn waar je bent, hoe het voelt om anderen te zien. Vraag specifiek naar de persoon die het langst in het midden stond. Aan het einde van de oefening kunnen de deelnemers teruggaan naar hun stoel om verder te praten over het onderwerp, hun eigen ervaringen te delen en grotere conclusies te trekken. Ideaal is een groep van 8-12 personen. Als de groep kleiner is, zijn er minder gezichtspunten, als de groep groter is, is er minder tijd om de gedachten en gevoelens te bespreken. Het duurt meestal een half uur tot een uur.

Module 1 - Sensibilisering

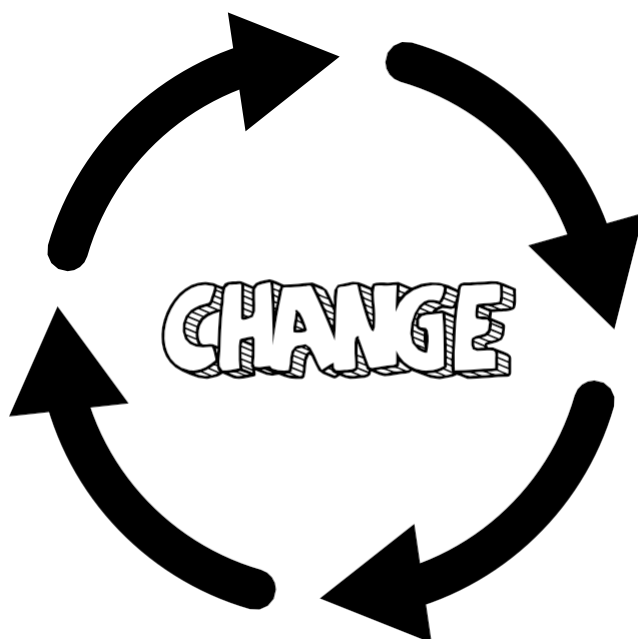
Cirkel van verandering (SNRRS)

Methode

Doel: Het doel van het spel is om deelnemers te ondersteunen bij het opbouwen van vertrouwen tussen opvoeders en kwetsbare mensen door de praktische toepassing van de principes van de circulaire economie. Het spel is ontworpen om vaardigheden te ontwikkelen in het ontwerpen van educatieve workshops die niet alleen een duurzame benadering van hulpbronnen bevorderen, maar ook empathie, wederzijds begrip en open communicatie benadrukken. Door rekening te houden met de specifieke behoeften van verschillende sociale groepen leren deelnemers hoe ze ruimtes kunnen creëren die relaties bevorderen op basis van wederzijds respect en samenwerking. Het overkoepelende doel van het spel is om opvoeders bewust te maken van de behoeften en beperkingen van mensen die het risico lopen op sociale uitsluiting per type uitsluiting.

Duur: Het spel vereist minimaal 3 uur om effectief gespeeld te worden, zodat deelnemers genoeg tijd hebben om alle taken te voltooien en zich volledig in te zetten voor de activiteiten.

Materiaal: Spelbord, spelregelbord, karakterkaarten, grondstofkaarten, energiekaarten, uitdagingskaarten, kubus, spelpionnen. Vellen papier, potloden.

Module 1 - Sensibilisering

1. Voorbereiding en inleiding

De spelleider (de verantwoordelijke) heet de deelnemers welkom en legt kort het doel van het spel en de basisprincipes van de circulaire economie uit. De deelnemers leren dat het hun taak is om een educatieve workshop te ontwerpen voor kwetsbare groepen, met de nadruk op de praktische aspecten van de circulaire economie. De spelleider verdeelt de deelnemers vervolgens in teams van ongeveer 3-4 personen. Als het totale aantal deelnemers kleiner is, moeten de teams uit minstens 2 personen bestaan om ervoor te zorgen dat het spel zinvol en boeiend blijft. De beste resultaten worden bereikt als het totale aantal deelnemers rond de 15 ligt.

2. Stappen:

Fase 1:

Karakterkaarten trekken.

Elke speler trekt een karakterkaart die aangeeft voor welke groep ze de workshop gaan ontwerpen (bijv. senioren, werklozen, jongeren met een moeilijke achtergrond). Spelers kunnen even de tijd nemen om de details van hun personage (persona) en de specifieke uitdagingen voor deze groep te bekijken.

Age: 45 Background: Anna is a mother of two children and worked as a saleswoman in a small store for 15 years. After the store closed, she lost her job and has been unemployed for two years. She struggles with low self-esteem and difficulty finding a new job in the face of a rapidly changing market. Challenges: lack of modern skills, lack of access to training, low motivation, difficulty balancing childcare and job search. Needs: job training, psychological support, career mentoring, job search assistance.	Age: 70 Background: John is a retired math teacher who has worked at a high school for most of his life. Since retiring, he has felt increasingly socially isolated, especially since his children live abroad. He has health problems and lacks motivation to get involved in society. Challenges: limited mobility, social isolation, difficulty operating modern technology. Needs: activation programs, computer courses, social support, access to health care.	Age: 30 Background: Catherine was born with cerebral palsy, which makes her use a wheelchair. Despite her disability, she graduated with a degree in psychology, but has difficulty finding a job due to the lack of workplace accommodations for her needs. Catherine lives with her parents, who support her, but dreams of living independently. Challenges: limited access to adapted workplaces, social stigma, lack of accessible infrastructure. Needs: adapted jobs, support for integration into the labor market, services to support independence, availability of infrastructure.
---	--	---

Module 1 - Sensibilisering

Tokens:

Fase 2

Grondstoffen verzamelen.

Rond het bord bewegen. De spelers gooien één voor één met de dobbelstenen en verplaatsen hun pionnen over het bord op basis van het aantal gegooide ogen.

Elk veld op het bord stelt een van de fases van de circulaire economie voor. Als een speler op een veld stopt, krijgt hij een grondstofkaart uit de corresponderende categorie (grondstoffen, energie).

Spelers verzamelen grondstoffen, die ze in een later stadium nodig hebben, en moeten uitdagingen aangaan die hen helpen beter te begrijpen hoe ze de principes van circulaire economie in de praktijk kunnen toepassen. Elke hulpbron of opgeloste uitdaging wordt bijgehouden op een individuele spelerskaart, die nuttig zal zijn in volgende rondes.

plastic Description: plastic obtained from the recycling process of consumer waste, such as bottles, plastic bags. It can be reused to produce new items such as furniture, containers or building materials. Use: promoting products with a low carbon footprint, DIY (do-it-yourself) workshops, creating awareness about reducing the use of virgin raw materials. Educational information: recycling plastic reduces the amount of waste going to landfills and the CO2 emissions associated with the production of new materials.	paper Description: paper recycled from recycled paper, suitable for printer paper, bags, packaging and other paper products. Use: educational classes on recycling, making your own paper products (e.g. notebooks, envelopes), workshops on reducing paper consumption in offices. Educational information: using recycled paper reduces deforestation and energy consumption needed to produce new paper.	metals Description: metals, such as aluminum, copper or steel, recovered from electronic products and other metal waste. Uses: manufacturing new electronic devices, building recycled items, educating on energy and resource conservation. Educational information: recycling metals is much less energy intensive than extracting and processing virgin raw materials, which helps conserve natural resources.
--	---	---

Module 1 - Sensibilisering

Fase 3

Uitdagingskaarten

Wanneer spelers de grondstoffencirkels verlaten, bewegen ze zich, analoog aan de vorige ronde, over het bord aan de hand van het aantal ogen dat ze met de dobbelstenen hebben gegooid. Elk veld is gemarkeerd met een nummer. De spelers verzamelen uitdagingsskaarten totdat de cirkel sluit en ze weer in de cirkel komen van waaruit ze begonnen zijn.

high cost of alternatives

Description: Green alternatives are often more expensive than traditional options. What strategies will you propose to encourage participants to choose sustainable products and services, despite their higher price?

Task: Develop an educational plan that demonstrates the long-term savings and health benefits of choosing sustainable solutions.

Bonus Points: Extra points for conducting a cost-benefit analysis (CBA) for various products.

lack of access to modern technology

Description: Workshop participants do not have access to modern technologies such as the Internet, smartphones or computers. What educational methods will you propose to effectively teach them about circular economy?

Task: Suggest traditional but engaging educational methods, such as board games, visual presentations, handicraft workshops.

Bonus points: Extra points for creative use of available resources to transfer knowledge.

diverse group of participants

Description: Your workshop group is very diverse in terms of age, skills and knowledge level. How will you adapt the workshop program to make it understandable and engaging for everyone?

Task: Create a workshop plan that includes a variety of teaching methods and exercises to suit different age groups and skill levels.

Bonus points: Extra points for using educational methods that engage both younger and older participants.

Module 1 - Sensibilisering

Fase 4

Elke speler ontvangt 10 speelfiguren. In deze fase van het spel is het mogelijk om grondstoffen en uitdagingen te kopen/ruilen.

Het kopen van grondstoffen, energie of uitdagingen kan bij de spelmeester of tussen spelers onderling.

Kosten van kaarten bij de spelmeester:

Grondstofkaart, trekken - 1 token

Grondstofkaart naar keuze - 3 tokens

Uitdagingskaart, trekken - 3 tokens

Uitdagingskaart naar keuze - 5 tokens.

De kosten van kaarten tussen spelers is willekeurig en hangt af van onderhandelingsvaardigheden

Fase 5

Workshop plannen.

De spelers beginnen hun werkplaatsen te ontwerpen met behulp van de middelen die ze hebben verzameld en de uitdagingen die ze hebben opgelost. Elke speler moet rekening houden met de specifieke behoeften van zijn personage (doelgroep).

In deze ronde moeten de spelers vragen beantwoorden als :

1. Welke middelen kan ik gebruiken in mijn werkplaats?
2. Met welke uitdagingen moet ik rekening houden?
3. Hoe kan ik de educatieve inhoud aanpassen aan de specifieke behoeften van mijn karaktergroep?

De spelers schrijven hun ideeën op workshopkaarten en maken zo een workshopplan. Ze moeten minstens drie elementen bevatten: educatie over circulaire economie, een interactief praktisch gedeelte en hoe de deelnemers te betrekken.

Module 1 - Sensibilisering

Fase 6

Workshoppresentaties en simulaties.

Elke speler presenteert zijn workshop voor de andere deelnemers. In de presentatie moeten de doelen van de workshop, de gebruikte middelen en de manier waarop de deelnemers erbij betrokken worden besproken worden.

Na de presentatie kunnen de andere spelers vragen stellen en de gepresenteerde oplossingen bespreken. De spelers evalueren de workshop op realiteit, effectiviteit en aanpassing aan de behoeften van de doelgroep.

De spelleider kan een simulatie-element toevoegen, waarbij een van de spelers de rol van een workshopdeelnemer aanneemt (volgens de getrokken karakterkaart) om te testen hoe de workshop in de praktijk werkt.

Na de presentatie krijgt elke speler feedback van de andere deelnemers. De feedback heeft betrekking op aspecten als creativiteit, toepassing van de principes van de circulaire economie of aanpassing aan de doelgroep.

De spelers kunnen ook hun gedachten delen over de moeilijkheden die ze tegenkwamen tijdens het ontwerpen van de workshop, en welke strategieën ze gebruikten om deze te overwinnen.

Extra elementen.

Punten en beloningen. Spelers kunnen punten verdienen voor elke opgeloste uitdaging, creatief gebruik van middelen en voor een goed voorbereide workshop met een persoon van het personageblad en een groep van het uitdagingenblad.

Samenwerking en ondersteuning. Op bepaalde momenten in het spel kan de spelleider een element van samenwerking introduceren, waarbij spelers moeilijkere uitdagingen samen moeten oplossen of middelen moeten delen om samen een betere workshop te maken.

Variatie in scenario's. Indien mogelijk kan de spelleider verschillende scenario's introduceren die die van invloed zijn op het spel, zoals plotselinge veranderingen in het budget van de workshop, nieuwe behoeften van deelnemers of nieuwe milieuregels.

Module 1 - Sensibilisering

Na de sessie:

Samenvatting en eindconclusies.

De spelleider vat het verloop van het spel samen en benadrukt belangrijke momenten en conclusies. De spelers bespreken wat ze tijdens het spel hebben geleerd, welke vaardigheden ze hebben opgedaan en hoe ze deze kennis kunnen toepassen in echte leersituaties.

Aan het einde van het spel nodigt de spelleider de deelnemers uit om na te denken over hoe de lessen die ze hebben geleerd hen kunnen helpen bij het werken met mensen die het risico lopen op sociale uitsluiting en hoe ze hun vaardigheden op dit gebied verder kunnen ontwikkelen.

Meer over het spel Cirkel van Verandering

"Circle of Change" is een educatief simulatiespel met als hoofddoel het opbouwen van vertrouwen en het ontwikkelen van empathie tussen opvoeders en mensen die het risico lopen op sociale uitsluiting. Door middel van rollenspel, verkenning van verschillende perspectieven en praktische toepassing van de principes van de circulaire economie leren deelnemers workshops te ontwerpen die inspelen op de specifieke behoeften van verschillende sociale groepen. Het spel wordt een ruimte voor diepgaande reflectie over de uitdagingen van sociale inclusie en hoe dialoog en samenwerking op te bouwen om een rechtvaardigere samenleving te bereiken.

Een van de belangrijkste waarden die het spel leert, is de ontwikkeling van empathie. Door karakterkaarten te trekken, nemen deelnemers de rol aan van mensen die verschillende sociale groepen vertegenwoordigen, zoals senioren, werklozen of jongeren met een moeilijke achtergrond. Door deze ervaring begrijpen ze beter hoe het leven is vanuit het perspectief van anderen en welke barrières en beperkingen hun dagelijks functioneren kunnen beïnvloeden. Deze oefening doet hen beseffen hoeveel uitdagingen er gepaard gaan met ogenschijnlijk eenvoudige problemen en hoe belangrijk het is om elke persoon individueel te benaderen.

Het tweede belangrijke aspect is het opbouwen van vertrouwen. Het spel laat zien dat het creëren van educatieve workshops niet alleen gaat om het overdragen van kennis, maar ook om het opbouwen van relaties gebaseerd op respect, begrip en openheid. Deelnemers leren hoe belangrijk het is om te luisteren naar de behoeften van de mensen met wie ze werken en hoe ze een sfeer kunnen creëren waarin iedereen zich geaccepteerd en begrepen voelt. Deze oefening helpt opvoeders ook beter te begrijpen welke hulpmiddelen en methoden ze kunnen gebruiken om de band te versterken met mensen die het risico lopen op sociale uitsluiting.

Module 1 - Sensibilisering

Een andere waarde is het begrijpen van het belang van samenwerking en dialoog. Het spel plaatst deelnemers in situaties die interactie, onderhandeling en het gezamenlijk oplossen van problemen vereisen. Dit ontwikkelt communicatievaardigheden en laat zien hoe belangrijk het is om bruggen te bouwen tussen verschillende groepen, zowel in het onderwijs als in de maatschappij. Het element van het uitwisselen van middelen en het samen oplossen van uitdagingen laat zien dat de beste resultaten worden bereikt door samenwerking, niet door competitie.

Een waardevol resultaat van het spel is ook de bewustwording van sociale barrières en ongelijkheden. Deelnemers leren de factoren herkennen en benoemen die de toegang van uitgesloten mensen tot volledige deelname aan het sociale en professionele leven belemmeren. Daardoor kunnen ze bewuster activiteiten ontwerpen om deze barrières weg te nemen en mensen die ze ervaren te ondersteunen.

Op praktisch niveau stimuleert het spel creativiteit en innovatie bij het ontwerpen van workshops. Deelnemers moeten manieren vinden om de verzamelde bronnen en opgeloste uitdagingen te gebruiken om een workshopprogramma te maken dat is afgestemd op de behoeften van specifieke sociale groepen. Het maken van zulke plannen leert flexibiliteit, openheid voor verschillende benaderingen en het vermogen om activiteiten aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Tot slot stelt Circle of Change deelnemers in staat om vaardigheden te ontwikkelen op het gebied van reflectie en geleerde lessen. Het spel wordt gevolgd door een nabespreking, waarin de spelers hun ervaringen delen, de moeilijkheden tijdens het spel bespreken en de strategieën aanwijzen die hen hielpen succes te boeken. Dit deel van het spel versterkt het gevoel van verantwoordelijkheid voor de eigen acties en laat deelnemers beter begrijpen hoe de opgedane kennis kan worden toegepast in de echte wereld.

Concluderend is "Circle of Change" niet alleen een spel, maar ook een hulpmiddel dat sociale gevoeligheid, empathie en begrip creëert. Hierdoor verkennen deelnemers niet alleen de principes van een circulaire economie, maar leren ze ook hoe ze betere opvoeders en bondgenoten kunnen zijn voor mensen die het risico lopen op sociale uitsluiting.

Module 2

Circulaire economie

Module 2 - Circulaire economie

Hoe onderwijs je circulaire economie? (CRN)

Methode

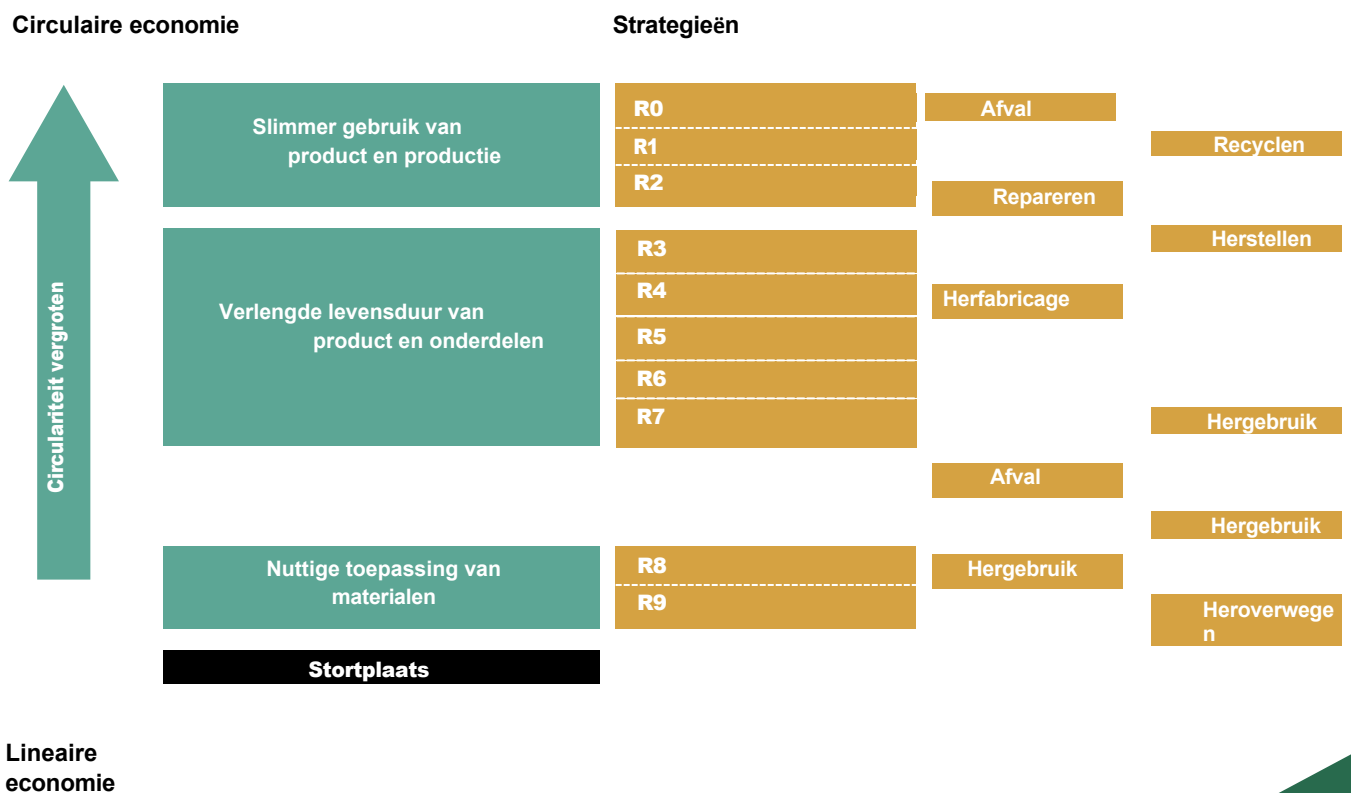
Doelstelling: Deze gezamenlijke reflectieoefening in twee stappen is gericht op het produceren van beter aangepaste methoden voor het onderwijzen van circulaire economie aan het doelpubliek. Het kan worden gebruikt voor volwassen docenten, maar ook lerenden kunnen erbij worden betrokken.

Duur: 90 minuten (20+ 70 min)

Materiaal:

Eerste deel :

- Een grotere afdruk die de principes van het R-kader illustreert en op een muur of prikwand kan worden bevestigd (zie hieronder)
- Sets van tien gedrukte kaarten met daarop de namen van circulaire strategieën (werkwoorden beginnend met een R en, op de achterkant, hun equivalenten in de nationale taal), afhankelijk van het aantal deelnemers.

Module 2 - Circulaire economie

Tweede deel :

- Groot vel papier, whiteboard of prikbord
- Teken- en schrijfmateriaal (viltstiften, markers)
- Kleefbriefjes
- Lijm en spelden
- Uitgeprinte grafische illustraties, enz.

Methode

1. Voorbereiding en inleiding

In de Engelstalige literatuur over circulaire economie wordt het -framework - een reeks gerangschikte strategieën die worden uitgedrukt door werkwoorden die allemaal met een R beginnen - gepromoot als een populair didactisch hulpmiddel om leerlingen vertrouwd te maken met het kernbegrip afvalhiërarchie. Als opwarmactiviteit wordt de deelnemers gevraagd om tandems of kleine teams van drie personen te vormen en met behulp van de gedrukte kaarten circulaire strategieën - hier tien V's - te rangschikken in volgorde van voorkeur om de beste resultaten te behalen op het gebied van afvalvermindering.

Circulaire economie

Circulariteit vergroten	Strategieën	Definities
	R0 Weigeren	Product wordt vervangen of wordt overbodig (functieverlies)
	R1 Heroverwegen	Intensiever gebruik van het product (bijv. door delen)
	R2 Verminderen	Efficiëntere productie of gebruik van het product
	R3 Hergebruik	Hergebruik door een andere consument of functioneel afgedankt product
	R4 Repareren	Reparatie en onderhoud (zonder verlies van functionaliteit)
	R5 Opknappen	Een oud product herstellen en up-to-date brengen
	R6 Opnieuw vervaardigen	Onderdelen van afgedankt product gebruiken in een nieuw product (met dezelfde functie)
	R7 Opnieuw gebruiken	Gebruik afgedankt product of onderdelen ervan voor een nieuw product (verschillende functies)
	R8 Recyclen	Materialen verwerken om dezelfde of een lagere kwaliteit te krijgen
	R9 Terugwinnen	Verbranding van materiaal met terugwinning van energie

Lineaire economie

Module 2 - Circulaire economie

Nadat de deelnemers de taak hebben voltooid en hun resultaten hebben vergeleken, legt de begeleider uit waarom het R-kader zo wijdverbreid is, maar wijst hij ook op de beperkingen ervan. Positief is dat het raamwerk, dat aanvankelijk werd geïntroduceerd als de drie V's, gemakkelijk kan worden onthouden (alliteratie) en voortbouwt op de bekende culturele referentie van de drie V's (lezen, schrijven, rekenen) die in de 19e eeuw werd gebruikt om universeel onderwijs te bevorderen. Een negatief punt is dat de oefening nogal schools is en misschien niet geschikt voor het doelpubliek. Bovendien is het onderscheid tussen verschillende R-strategieën - drie, vier, vijf of meer? - enigszins arbitrair, afhankelijk van linguïstische in plaats van intellectuele criteria. Ten slotte kan het R-kader niet gemakkelijk worden aangepast voor de meeste andere talen. Terwijl het in sommige talen goed werkt (bijv. Italiaans), doet het dat minder in Germaanse of Slavische talen bijvoorbeeld, waar geschikte werkwoorden die met een R beginnen minder vaak voorkomen. Het gemakkelijk te onthouden effect gaat dan verloren. Kortom, er zijn goede redenen om de voorkeur te geven aan andere methoden om de beginselen van de circulaire economie te leren aan volwassenen die het risico lopen op sociale inclusie.

Tweede deel van de oefening

Deelnemers worden nu gevraagd om in tandems of kleine teams te werken om ideeën te verzamelen over hoe de principes van de circulaire economie het beste kunnen worden gecommuniceerd aan sociaal achtergestelde mensen en deze grafisch te visualiseren, door middel van geannoteerde tekeningen, op een flip-over. Verschillende van dergelijke methoden, zoals praktische activiteiten, spelletjes, de ontwikkeling van circulaire economie bedrijfsmodellen, het maken van leermateriaal door de deelnemers zelf of studiebezoeken, worden hieronder beschreven. Tot slot worden de individuele voorstellen gezamenlijk geëvalueerd en besproken in een plenaire sessie.

4. Meer over de methode *Teaching Circular Economy to Adults at Risk of Inclusion*:

Een ludieke methodologische reflectieactiviteit kan in grote mate bijdragen tot betere leerresultaten en een blijvende motivatie als ze leidt tot een adequate onderwijsinhoud en -methoden die rekening houden met het leerprofiel van de toehoorders. Het kan uiteraard vele vormen aannemen en gebruikt worden in alle fasen van een training, van planning tot eindfeedbacksessies, om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Module 2 - Circulaire economie

5 R's van CE (Refuse, Reduce, Reuse, Recycle, Recover) (CSI)

Doelstelling: Leren hoe de 5 R's van de Circulaire Economie (Refuse, Reduce, Reuse, Recycle, Recover) kunnen worden toegepast in de context van sociale ondernemingen, zodat deelnemers praktische strategieën kunnen ontwikkelen die duurzaamheid, inclusiviteit en sociale impact bevorderen.

Duur: 1,5 tot 2 uur

Materiaal:

1. Visuele hulpmiddelen (bijv. presentatieslides of posters) met uitleg over de 5 V's
2. Groepsbrainstormsjablonen of werkbladen
3. Flip-overs of whiteboards voor groepspresentaties
4. Hand-outs met een samenvatting van de 5 V's en hun toepassingen
5. Upcycling Materialen: Voorwerpen zoals restjes stof, karton, plastic verpakkingen en oude elektronica voor het maken van praktische producten tijdens de brainstormactiviteiten.
6. Knutselbenodigdheden: Schaar, lijm, plakband, verf, stiften of andere materialen om deelnemers te helpen bij het maken van prototypes voor hergebruik of recycling.

Methode

1. Voorbereiding en introductie:

Begrijp het publiek:

- Controleer of de deelnemers bekend zijn met de Circulaire Economie en of ze ervaring hebben met praktische, hands-on activiteiten.
- Identificeer potentiële vaardigheidsniveaus voor knutsel- of productontwerptaken.

Voorbereiding materialen:

Maak voor de visuele hulpmiddelen dia's met uitleg over de 5 R's, inclusief hun definities, voordelen en praktische voorbeelden. Voeg afbeeldingen toe van ge-upcyclede of hergebruikte producten om de deelnemers te inspireren. Wat betreft de materialen voor de activiteit, zorg voor een verscheidenheid aan herbruikbare of recyclebare voorwerpen voor het maken van producten, zoals restjes stof, oude kleding, karton, plastic flessen, potten, blikjes en onderdelen van e-waste.

Module 2 - Circulaire economie

Basis knutselbenodigdheden, zoals scharen, lijm, plakband, markers, verf, naaisetjes en klein gereedschap voor assemblage, zijn ook essentieel. Daarnaast helpen gedrukte sjablonen of gidsen voor productideeën, zoals geüpcyclede tassen, opbergcontainers of decoratieve voorwerpen, de deelnemers op weg. De hand-outs voor de deelnemers bevatten instructies voor de knutseltaken, voorbeelden van eindproducten en een samenvatting van de principes van de 5 R's en hun toepassingen.

Ruimte-inrichting:

Richt de ruimte zo in dat er voldoende ruimte is voor kleine groepen om effectief samen te werken. Zorg voor aparte tafels of bakken voor het organiseren van materialen per categorie, zoals textiel, plastic en metaal. Wijs een tentoonstellingsruimte aan waar de afgewerkte producten aan het einde van de sessie getoond kunnen worden. Maak voor de demonstratievoorbereiding voorbeeldproducten om de deelnemers te inspireren, zoals een draagtas gemaakt van restjes stof of een plantenbak gemaakt van een plastic fles. Zorg ervoor dat alle gereedschappen en materialen getest zijn op veiligheid en bruikbaarheid voordat de sessie begint. Zorg voor een projector om ideeën te presenteren en voorbeelden te laten zien en houd een camera of mobiel apparaat gereed om het creatieve proces en de uiteindelijke resultaten te documenteren.

Introductie:

Deelnemers welkom heten: Verzamel de deelnemers en leg het doel van de workshop uit. Bijvoorbeeld:

"Deze sessie zal ons helpen het belang van de Circulaire Economie te begrijpen en hoe het toepassen van de 5 R's duurzaamheid kan ondersteunen, afval kan verminderen en kansen voor sociale inclusie kan creëren. Door deel te nemen aan deze activiteiten ontwikkel je inzichten in hoe deze principes kunnen worden toegepast in je eigen context."

2. Stappen:

Inleiding Circulaire Economie: De trainer begint met een overzicht van de Circulaire Economie en legt de principes en het doel ervan uit. Dit omvat ook het benadrukken hoe het traditionele lineaire model van 'nemen, maken, weggooien' wordt vervangen door een regeneratieve benadering die afval minimaliseert en hulpbronnen zo lang mogelijk in gebruik houdt.

Module 2 - Circulaire economie

De trainer bespreekt vervolgens hoe deze principes overeenkomen met de missie van sociale ondernemingen, die als doel hebben positieve sociale en milieueffecten te creëren en tegelijkertijd te voorzien in de behoeften van de gemeenschap. Tot slot moet de trainer het belang van de Circulaire Economie benadrukken voor het bereiken van duurzaamheid en het stimuleren van sociale impact, door de rol ervan te laten zien in het behouden van hulpbronnen, het verminderen van milieuschade en het bevorderen van economische kansen binnen gemeenschappen.

2. De 5 R's van de Circulaire Economie:

De trainer moet de 5 R's-Refuse, Reduce, Reuse, Recycle en Recover introduceren als praktische richtlijnen voor het implementeren van circulaire praktijken. Elk principe wordt uitgelegd met een duidelijke definitie en voorbeelden uit de praktijk.

a) *Weigeren*: Weigeren betekent nee zeggen tegen producten en materialen die bijdragen aan afval en milieuschade. Vermijd plastic voor eenmalig gebruik of niet-duurzame verpakkingen.

b) *Verminderen*: Reductie richt zich op het minimaliseren van het gebruik van hulpbronnen en energie. Dit kan worden bereikt door middel van innovatieve ontwerpen, verbeterde efficiëntie en bewuste consumptie.

c) *Hergebruiken*: Hergebruik benadrukt het verlengen van de levensduur van materialen en producten door ze opnieuw te gebruiken of te repareren. Geef voorbeelden van geüpcyclede producten of reparatieprogramma's.

d) *Recyclen*: Recycling zet afgedankte materialen om in grondstoffen voor nieuwe producten. Effectieve recyclingsystemen kunnen ervoor zorgen dat materialen zoals metaal, plastic of papier opnieuw worden verwerkt tot waardevolle hulpbronnen. Bespreek systemen die afval omzetten in nieuwe grondstoffen.

e) *Terugwinnen*: Terugwinning richt zich op het onttrekken van waarde aan afval dat niet kan worden gerecycled of hergebruikt. Dit omvat vaak het omzetten van afval in energie, zoals het genereren van biogas uit organisch materiaal of het gebruiken van niet-recycleerbare materialen voor energieproductie.

Module 2 - Circulaire economie

3. Groepsactiviteiten (45-60 minuten)

Weiger en Verminder Strategie

Doel: Praktische manieren verkennen om onnodige materialen te vermijden en het gebruik van hulpbronnen te minimaliseren.

Taak: De deelnemers brainstormen over hoe een bedrijf verspillende materialen kan elimineren of verminderen. Ze analyseren een voorbeeld van een bedrijfsproces of -product, identificeren inefficiënties en stellen alternatieven voor. Hun doel is om een prototype te ontwerpen voor een product of systeem met weinig afval, zoals herbruikbare verpakkingen of een multifunctioneel product dat minder hulpbronnen nodig heeft.

Hergebruik projectontwikkeling met productcreatie

Doel: Creatieve manieren ontdekken om materialen te hergebruiken in functionele of decoratieve producten.

Opdracht: De groepen krijgen herbruikbare voorwerpen zoals oud textiel, potten en elektronisch afval. Met deze materialen maken ze nieuwe voorwerpen zoals draagtassen van restjes stof, plantenbakken van potten of klein gereedschap van elektronische onderdelen. De deelnemers bespreken ook de potentiële marktwaarde en sociale impact van hun creaties en laten zien hoe hergebruik bijdraagt aan zowel ecologische als economische doelen.

Recyclen en terugwinnen Procesplanning

Doelstelling: Een systeem ontwikkelen voor het recyclen en terugwinnen van afval om nieuwe producten of energie te genereren.

Opdracht: Deelnemers zullen ontwerpen een namaak recycling en terugwinning systeem voor verstrekt materialen. Ze zullen zich richten op het sorteren van afval en het maken van prototypes zoals sieraden van metaalresten of isolatiemateriaal van versnipperd textiel. De activiteit wordt afgesloten met een discussie over hoe deze processen inkomensmogelijkheden kunnen creëren, vooral voor minderbedeelde gemeenschappen, door afval om te zetten in waardevolle hulpbronnen of energie.

Module 2 - Circulaire economie

4. Reflectie en presentatie van de activiteiten

Elke groep presenteert zijn voltooide project en licht het ontwerpproces en de redenering achter zijn keuzes toe. Ze bespreken hoe praktisch en schaalbaar hun oplossingen zijn en welke sociale of milieuvoordelen ze kunnen opleveren.

Tot slot reflecteren de deelnemers op hun ervaringen aan de hand van geleide vragen:

- Met welke obstakels werd je geconfronteerd tijdens de activiteit en hoe heb je ze overwonnen?
- Hoe zouden jullie ontwerpen aangepast of uitgebreid kunnen worden voor sociale ondernemingen?
- Op welke manieren belichaamt deze activiteit de principes van de 5 R's?

Door deel te nemen aan deze activiteiten krijgen deelnemers praktische inzichten in het toepassen van de principes van de Circulaire Economie om innovatieve oplossingen te creëren voor duurzaamheid en sociale impact.

3. Na de sessie:

Organiseer tijdens de reflectiesessie een discussie over hoe deelnemers de 5 V's kunnen implementeren in hun werk of in hun eigen omgeving. Om de effectiviteit van de sessie te evalueren kunnen feedbackformulieren worden uitgedeeld of kan een korte mondelinge feedbackronde worden gehouden, waarbij de deelnemers worden aangemoedigd om hun gedachten te delen en verbeteringen voor te stellen voor toekomstige workshops. Maak foto's van de eindproducten en groepsactiviteiten om de resultaten te documenteren. Maak daarnaast een samenvatting van de belangrijkste inzichten, creatieve ideeën en succesvolle prototypes die tijdens de sessie zijn ontwikkeld en benadruk de praktische toepassingen en innovatieve oplossingen die door de deelnemers zijn gegenereerd.

4. Meer over de methode

De Exploring the 5 R's of Circular Economy methode biedt een boeiende, praktijkgerichte aanpak om de principes van duurzaamheid te leren en toe te passen. Deze methode is gericht op het bevorderen van bewustwording door deelnemers te onderwijzen over de Circulaire Economie en de basisconcepten ervan, zodat ze de relevantie ervan begrijpen bij het aanpakken van ecologische en sociale uitdagingen.

Module 2 - Circulaire economie

Het stimuleert creativiteit door deelnemers aan te moedigen om innovatief te denken en praktische, op de natuur geïnspireerde oplossingen te ontwerpen voor het beheren van hulpbronnen en het minimaliseren van afval.

Daarnaast richt de methode zich op het ontwikkelen van vaardigheden, door deelnemers te helpen vaardigheden op te bouwen voor het identificeren, verminderen en hergebruiken van afval en het effectief plannen van recycling- en terugwinningsprocessen. Een belangrijk kenmerk van deze aanpak is de nadruk op sociale impact, waarbij wordt aangetoond hoe Circular Economy praktijken werkgelegenheid kunnen creëren, gemarginaliseerde gemeenschappen kunnen ondersteunen en duurzaamheidsdoelen kunnen bevorderen.

Deze methode is in hoge mate aanpasbaar en is geschikt voor workshops op maat voor docenten, sociale ondernemingen of gemeenschapsgroepen en kan worden opgeschaald om een groter publiek of gespecialiseerde industrieën zoals textielrecycling of het herwinnen van e-afval aan te spreken. De methode biedt een veelzijdig kader voor het bevorderen van milieuverantwoordelijkheid en het stimuleren van impactvolle veranderingen in verschillende omgevingen.

5. Bijlage met nuttige materialen die nodig zijn voor de

methode Materialen voor praktische activiteiten:

De materialen die nodig zijn voor de sessie bestaan uit herbruikbare en recyclebare spullen zoals restjes stof, oude kleding, karton, papier, plastic flessen, potten en blikjes, maar ook e-waste onderdelen zoals draden, oude gadgets en kleine apparaten. Knutselspullen bestaan uit scharen, lijm, plakband, stiften, verf, naaisetjes en klein handgereedschap zoals tangen en kniptangen. Voor groepswork krijgen de deelnemers brainstormsjablonen of werkbladen om te helpen bij het plannen van het project, samen met flip-overs, whiteboards en markers voor groepspresentaties. Deze materialen ondersteunen de praktische activiteiten en gezamenlijke inspanningen tijdens de sessie.

Module 2 - Circulaire economie

Biomimicry & bioafvalbeheer (CSI)

Doel: Deelnemers kennis laten maken met het concept biomimicry en hoe dit kan worden toegepast op bioafvalbeheer, zodat ze duurzame, op de natuur geïnspireerde oplossingen kunnen ontwerpen voor het beheer van organisch afval binnen gemeenschappen en sociale ondernemingen.

Duur: 1,5 uur tot 2 uur

Materiaal:

- Visuele hulpmiddelen (bijv. presentatieslides of posters) die de biomimicryprincipes en -voorbeelden uitleggen.
- Materialen voor composterings- en vermeerderingsdemonstraties (organisch afval, wormen, containers)
- Knutsel- of modelleermateriaal voor het maken van producten (bijv. biologisch afbreekbare voorwerpen, papier, stof, enz.)
- Groepsbrainstormsjablonen of werkbladen
- Flip-overs of whiteboards voor groepspresentaties
- Markers en stiften
- Hand-outs met een samenvatting van biomimicryprincipes, compostering en vermeerderingstechnieken

Methode

1. Voorbereiding en inleiding:

1. Voorbereiding:

- Richt een demonstratieruimte in voor compostering en vermeerdering en zorg ervoor dat alle materialen klaar zijn voor praktische activiteiten.
- Maak dia's of posters die de biomimicryprincipes en levensechte toepassingen illustreren.
- Verzamel organisch afval (voedselresten, papier, enz.) voor compostering en wormen voor de vermeerderingsdemonstratie.
- Schik tafels voor groepswork en leg het nodige gereedschap klaar (scharen, stiften, papier, enz.) voor de oefeningen om producten te maken.

2. Introductie:

Deelnemers welkom heten en het doel van de sessie introduceren: begrijpen hoe op de natuur geïnspireerde oplossingen (biomimicry) kunnen worden toegepast op het beheer van bioafval.

Module 2 - Circulaire economie

Biomimicry & bioafvalbeheer

- Geef een korte uitleg over **biomimicry**:
 - *De natuur als model*: De ontwerpen van de natuur inspireren tot innovatieve oplossingen.
 - *De natuur als maatstaf*: de systemen van de natuur bieden maatstaven voor duurzaamheid.
 - *De natuur als mentor*: Leren van de natuur om praktische oplossingen te innoveren.
- Het belang uitleggen van biomimicry bij het creëren van duurzame systemen die efficiënt en aanpasbaar zijn.

2. Stappen:

De workshop begint met **Sessie 1: Introductie tot biomimicry**, een segment van 15 minuten waarin biomimicry wordt gedefinieerd als de praktijk van het putten van inspiratie uit ontwerpen en processen in de natuur om menselijke uitdagingen duurzaam op te lossen. Deelnemers leren aan de hand van belangrijke voorbeelden over de relevantie van biomimicry voor milieu-innovatie en duurzaamheid. Voorbeelden hiervan zijn de op ijsvogels geïnspireerde kogeltrein, die de snavel van de vogel nabootst om geluid te verminderen en de snelheid te verhogen; op walvissen geïnspireerde windturbines, die de vorm van de vinnen van bultruggen overnemen voor meer efficiëntie; en spinnenzijde, waarvan de lichtgewicht maar sterke eigenschappen een inspiratiebron zijn voor geavanceerd materiaalontwerp.

In **Sessie 2: Biomimicry in Waste Management**, die 20 minuten duurt, verschuift de focus naar hoe biomimicry innovatieve oplossingen biedt voor bioafvalbeheer. Deelnemers verkennen natuurlijke systemen zoals compostering, waarbij organisch afval wordt afgebroken tot voedingsstoffen, en vermeerdering, waarbij wormen afval afbreken tot hoogwaardige meststof. Deze voorbeelden laten zien hoe de natuur grondstoffen efficiënt recyclet. Het concept van circulaire afvalsystemen, gemodelleerd naar de nutriëntencyclus in de natuur, zal ook worden geïntroduceerd als een duurzame benadering van afvalbeheer.

Sessie 3: Live demonstratie - Compostering & Vermesting, een hands-on activiteit van 25 minuten, stelt deelnemers in staat om deze processen in actie te zien. Voor compostering laat de demonstratie zien hoe een balans van 'groen' (bijv. voedselresten) en 'bruin' (bijv. droge bladeren) zorgt voor voedingsrijke compost, samen met de optimale omstandigheden van vocht, luchtcirculatie en temperatuur. Bij vermicultuur maken de deelnemers kennis met rode wigglers, een wormsoort die de organische afbraak versnelt. De voordelen van wormenuitwerpselen als hoogwaardige meststof worden belicht, samen met praktische toepassingen van deze technieken in bodemverrijking en afvalvermindering.

Module 2 - Circulaire economie

Biomimicry & bioafvalbeheer

De interactieve **Sessie 4: Groepsbrainstorm - Biomimicry-Inspired Biowaste Solutions**, die 30 minuten duurt, daagt deelnemers uit om innovatieve projecten te ontwerpen die geïnspireerd zijn door de natuur. In kleine groepjes creëren ze concepten voor sociale ondernemingen of gemeenschapsprojecten die biomimicry-principes incorporeren, zoals composteringshubs of vermeerderingsprogramma's. De deelnemers bekijken ook hoe hun oplossingen werkgelegenheid of opleidingsmogelijkheden kunnen bieden, vooral voor gemarginaliseerde groepen, en tegelijkertijd de uitdagingen op het gebied van afvalbeheer aanpakken.

Tot slot biedt **Sessie 5: Groepspresentaties**, een sessie van 20 minuten, elke groep de gelegenheid om hun ideeën te delen. Deelnemers presenteren hun op biomimicry geïnspireerde oplossingen, gevolgd door een gefaciliteerde discussie over de haalbaarheid, mogelijke uitdagingen en sociale impact van hun ontwerpen. Dit afsluitende onderdeel stimuleert samenwerking, kritisch denken en begrip voor de echte toepassingen van biomimicry in duurzaamheidsinspanningen.

3. Na de sessie:

De reflectiesessie nodigt deelnemers uit om na te denken over hun leerervaring door na te denken over de nieuwe inzichten die ze hebben opgedaan over de relatie tussen natuur, afval en duurzaamheid. Ze worden aangemoedigd om na te denken over hoe ze biomimicry kunnen toepassen in hun eigen projecten of gemeenschappen. Er wordt feedback verzameld over de sessie, waarbij deelnemers delen wat ze het meest waardevol vonden en suggesties voor verbetering doen. Wat documentatie betreft, worden de ideeën, productontwerpen en belangrijkste opmerkingen van de groep vastgelegd en prototypes of diagrammen die tijdens de brainstormsessie zijn gemaakt, kunnen worden gefotografeerd. Voor actieplanning worden de deelnemers aangemoedigd om te onderzoeken hoe ze de besproken ideeën in de praktijk kunnen toepassen. Follow-up bronnen, zoals verdere literatuur over biomimicry, compostering en vermessing, zullen worden verstrekt, samen met begeleiding bij het lanceren van kleine community-based projecten.

4. Meer over de methode

Biomimicry biedt een transformatieve benadering van bioafvalbeheer door inspiratie te halen uit bewezen systemen in de natuur om duurzame en efficiënte oplossingen te ontwikkelen. Ecosystemen in de natuur werken volgens de principes van efficiënt gebruik van hulpbronnen en gesloten kringloopprocessen, waarbij afval voortdurend wordt gerecycled tot waardevolle hulpbronnen.

Module 2 - Circulaire economie

Biomimicry & bioafvalbeheer

Door deze processen na te bootsen, moedigt biomimicry innovatieve strategieën aan die milieubeheer bevorderen en de kringloop in afvalbeheer helpen sluiten, door ervoor te zorgen dat afgedankte materialen worden omgezet in voedingsstoffen of energie in plaats van dat ze vervuilende stoffen worden.

De toepassing van biomimicry in afvalbeheer levert een aantal belangrijke voordelen op. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid vermindert het afval en voorkomt het uitputting van hulpbronnen door de efficiënte en regeneratieve processen uit de natuur na te bootsen. Door innovatieve benaderingen te inspireren, stimuleert biomimicry creatieve, efficiënte en praktische oplossingen om uitdagingen op het gebied van afvalbeheer aan te pakken, waarbij methoden worden aangeboden die zowel milieuvriendelijk als economisch levensvatbaar zijn.

Bovendien heeft biomimicry een diepgaand effect op de gemeenschap. Het opent mogelijkheden voor sociale ondernemingen om gemarginaliseerde groepen te betrekken bij duurzame praktijken, waardoor inclusie, de ontwikkeling van vaardigheden en economische empowerment worden bevorderd. Deze aanpak is bijzonder geschikt voor opvoeders, gemeenschapsleiders en sociale ondernemingen die innovatieve, op de natuur geïnspireerde oplossingen willen introduceren in hun afvalbeheerstrategieën, waardoor het een veelzijdige en impactvolle methode is om duurzaamheid te bevorderen.

5. Bijlage met nuttige materialen die nodig zijn voor de

methode Visuele hulpmiddelen:

- Presentatiedia's die het concept biomimicry illustreren met voorbeelden uit de praktijk (bijv. Kingfisher-kogeltrein, op walvissen geïnspireerde windturbines).
- Schema's van natuurlijke afvalverwerkingsprocessen (compostering, vermesting).

Materialen voor de demonstratie composteren en vermesten:

De materialen en hulpmiddelen die nodig zijn voor de sessie omvatten organisch afval zoals voedselresten, papier en gedroogde bladeren, samen met wormen zoals rode wiebelaars en composteerbakken of containers voor praktische activiteiten. Gereedschap zoals draaivorken en vochtregelaars zijn essentieel voor het onderhouden van composteringssystemen. Activiteitsmaterialen zijn onder andere brainstormsjablonen en werkbladen voor groepsdiscussies, maar ook knutselpullen voor het maken van productprototypes, zoals biologisch afbreekbare verpakkingen of natuurlijke vezels.

Module 2 - Circulaire economie

Biomimicry & bioafvalbeheer

Flip-overs en markers ondersteunen groepspresentaties, terwijl hand-outs voor deelnemers een samenvatting geven van biomimicry principes, richtlijnen voor het opstarten van composterings- en vermeerderingssystemen, en aanvullende bronnen over de circulaire economie en biomimicry. Een projector, laptop en scherm worden gebruikt voor presentaties en een camera of mobiel apparaat documenteert de activiteiten en resultaten van de sessie.

Module 2 - Circulaire economie

Circulaire Canva (ECREC)

Doelstelling: Het hoofddoel van de opdracht was het vergroten van de capaciteiten van de deelnemers om afval om te zetten in zakelijke kansen door middel van het circulaire economie business canvas. Het primaire doel van de presentatie was het identificeren van de huidige afvaluitdagingen waar elk partnerland mee te maken heeft (verschillende soorten afvalstromen) en vervolgens brainstormen over het aanpakken van deze uitdagingen door het toepassen van het CE business canvas concept. Bovendien brainstormden de deelnemers over de innovatieve zakelijke mogelijkheden die zouden kunnen worden toegepast op de lokale context voor een schoon milieu, het creëren van banen en het genereren van inkomsten.

Duur: 1,5 uur

Materiaal:

De trainer gebruikte het circulaire economie business canvas als hulpmiddel voor het uitwerken van de case studies. Bovendien werd de power-point presentatie van de trainer gedeeld met de deelnemers.

Methode

1. Voorbereiding en Introductie:

A. Presentatie van het materiaal - Circulaire economie bedrijfsmodellen

In eerste instantie presenteerde de trainer in detail de belangrijkste concepten van circulaire economie bedrijfsmodellen. Vanuit de theorie zijn er 5 belangrijke circulaire economie business modellen die meestal worden toegepast. De deelnemers maken kennis met de concepten en de gepresenteerde casestudies. Tijdens de inleiding deelden we verschillende casestudies van de CE-businessmodellen die een uitgebreider begrip geven van de concepten en de toepassing ervan.

B. Presentatie van het materiaal - Circulaire Economie business canvas

Tijdens het tweede deel van de training deelde de trainer meer diepgaande informatie over de praktijken en zakelijke kansen die het concept van de circulaire economie vertegenwoordigt. In de volgende tabellen staan de belangrijkste onderdelen van het CE business canvas. De eerste component gaat over de drijfveren en trends, die de belangrijkste uitdagingen met betrekking tot afvalstromen onderstrepen, gevolgd door de activiteiten die zijn voorzien om het plan op te zetten, de belangrijkste middelen, waaronder personele middelen, enz.

Module 2 - Circulaire economie

Trends and drivers			Stakeholder Involvement		
Key Partners	Key Activities	Value Proposition	Customer Relationships	Customer Segments	
	Key Resources		Channels		
Cost Stucture			Revenue Streams		
Sustainability Requirements			Sustainability Benefits		

2. Stappen:

1. De eerste stap was het verdelen van de deelnemers in vier groepen. Elke groep kreeg een type afval toegewezen. De selectie van de afvalstroom werd door de deelnemers besproken, rekening houdend met de uitdagingen van hun land. De vier casestudies gingen over textielafval, organisch afval, bouwafval en verpakkingsafval.
2. De deelnemers hadden 30 minuten de tijd om de afvalstroomuitdagingen te verkennen en aan te pakken en een aantal oplossingen/bedrijfskansen te bieden door het CE business canvas toe te passen. Tijdens de werkgroep wisselde elke groep ideeën, meningen en gedachten uit over de huidige uitdagingen. Uit de discussie kwam naar voren dat textielafval een kritiek probleem is voor de meeste ontwikkelingslanden in de EU en dat er weinig initiatieven worden genomen door de overheden om dit probleem aan te pakken. Het team besprak het inzamelen, repareren en verhuren van textiel aan andere mensen/kwetsbare mensen tegen redelijke prijzen. Naast dit idee kunnen er verschillende mogelijkheden in de textielsector worden ontsloten.
3. In de laatste ronde werd het werk van de deelnemers gepresenteerd. De presentatie was goed uitgewerkt en de deelnemers kregen meer inzicht in de complexiteit van afvalverwerking en de mogelijke manieren om dit aan te pakken. Het vier CE business canvas werd gepresenteerd en aan het einde van de groep werd een open discussie gehouden met de deelnemer.

Module 2 - Circulaire economie

3. Na de sessie:

Het belangrijkste resultaat van de werkgroep:

- De kennis en het begrip van de deelnemer over circulaire economie bedrijfsmodellen werd vergroot.
- De echte afvaluitdagingen werden behandeld en verschillende oplossingen via CE business canvas werden gepresenteerd.
- De nieuwe business ideeën en mogelijkheden om te transformeren naar business werden besproken onder de deelnemers.

4. Meer over de methode Circulaire Canva

Het Circular Canvas is de eerste tool die Circulab heeft ontwikkeld om organisaties te helpen hun bedrijfsmodel of projecten te heroverwegen en duurzame impact te creëren. Omarm het systeemdenken en vind een balans tussen economische levensvatbaarheid, het ecosysteem en duurzaamheid. Met het Circular Canvas kan de deelnemer een businessmodel, een product of dienst, een project bouwen en de waardecreatie analyseren, alle inkomende en uitgaande stromen markeren en alle impacts identificeren. Met deze tool houden de deelnemers/experts/organisaties rekening met het systeem rondom om een oplossing te ontwerpen die aan alle behoeften voldoet en positieve effecten creëert.

5. Bijlage met nuttige materialen die nodig zijn voor de methode

1. Circulaire economie bedrijfsmodellen
<https://tinyurl.com/4b69nnuh>
2. Het Circulaire economie business canvas
<https://tinyurl.com/mr45vpm5>
3. Uitdagingen afvalbeheer
<https://tinyurl.com/msbf4yww>

Module 3 AI

doende leren

Module 3 - Al doende leren

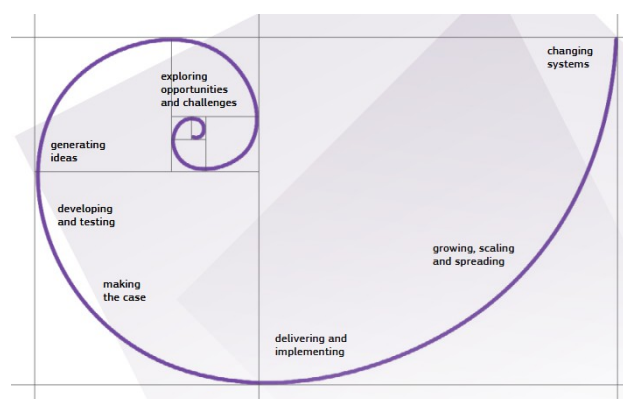
Proeftuin (NARA- SK)

Doelstelling: Zoals **Malmberg en Vaittinen** in 2017 uitlegden: "Een Living Lab is een plek waar burgers, kunstenaars, technologen, bedrijven en organisaties uit de publieke sector samen kunnen komen om in co-creatie ideeën, tools en technologieën te creëren die lokale uitdagingen zullen aanpakken. Het is een plek voor innovatie en het verkennen van nieuwe mogelijkheden, maar waar reflectie en evaluatie zijn ingebouwd in het werkproces om ervoor te zorgen dat het Living Lab flexibel kan zijn en kan inspelen op de veranderende behoeften van belanghebbenden en gemeenschappen."

Duur: 60 minuten. Meer nadruk dan op een eenmalige educatieve sessie duur moet worden gelegd op de voortzetting van de proeftuin in de richting van co-creatie. Living Lab is een methode die bedoeld is voor deelnemers (trainees) die vastbesloten zijn om deel te nemen aan een continu proces van meerdere bijeenkomsten van het begrijpen van de living lab werkwijze als onderdeel van het co-creëren van sociale innovatie en tegelijkertijd om onafhankelijke belanghebbenden te transformeren naar de flexibele, kosteneffectieve gedecentraliseerde bestuurlijke organisatie.

Materiaal: Een ideale bron voor de toepassing van de proeftuinmethodologie is de ENOLL-bibliotheek - European Network of Living Labs (<https://enoll.org/knowledge-hub/>), die methodologieën biedt voor elke fase/s van het co-creatieproces van sociale innovatie waarin de gemeenschap van cursisten zich bevindt. De basisregel voor de selectie en het gebruik van specifieke tools is echter dat het theoretische onderwijs over de proeftuinmethode zelf moet beantwoorden aan de behoeften van de cursisten, zodat de prioriteit blijft liggen bij de creatie van sociale innovatie, waarvan de implementatie een bindend element vormt van de voortdurende samenwerking tussen de belanghebbenden van de proeftuin.

Method e

Figuur: De sociale innovatiespiraal, p.6, Social Innovation Playbook https://www.kl.nl/wp-content/uploads/2021/01/EUSIC_2020_Playbook_voor-Sociale_Innovatie.pdf

Module 3 - Al doende leren

A. De behoefte definiëren= Mogelijkheden en uitdagingen verkennen

Dit is een cruciale fase voor het creëren van een actiegerichte groep trainees - proeftuindeelnemers die bereid zijn om buiten hun organisatie samen te werken en de sterke punten van andere belanghebbenden te begrijpen om wederzijds succes te garanderen. Het doel van deze fase is om zoveel mogelijk informatie te verzamelen over zowel de sociale innovatie zelf als over de omgeving waarin de sociale innovatie gaat plaatsvinden en verder kritisch de meest effectieve stappen te selecteren die de trainees/stakeholders gaan doen om de sociale innovatie te implementeren.

B. Het genereren van een masterplan - JUST DO IT:

Het resultaat van de kritische selectie is niet een samenvatting van alle informatie, maar de bepaling van zo min mogelijk precies meetbare taken in termen van tijd en kosten, die de proeftuindeelnemers (trainees/stakeholders) onderling zullen verdelen als hun eigen middelen die klaar staan om te worden geïnvesteerd in de implementatie van de sociale innovatie.

3. Na de sessie:

Na de proeftuin ervaart elke deelnemer het bestaan en de waarde van de middelen die door alle nauwkeurig geselecteerde stakeholders worden geïnvesteerd in de co-creatie van sociale innovatie, de perceptie van het verschil tussen puur brainstormen en een ontwerprealistische workflow. Tegelijkertijd moet er een betrouwbare omgeving worden gecreëerd voor de voortdurende voortzetting van de samenwerking, in combinatie met een nauwkeurige registratie van de voortgang en de financiële en andere bijdragen van de betrokken belanghebbenden.

4. Meer over de methode Living Lab

Door de jaren heen is de organisatie van een collectief evenement de meest effectieve vorm van educatief evenement gebleken bij de introductie van de circulaire economie in het sociale bewustzijn in Slowakije. Het evenement gaat niet uit van een uniforme, precies gedefinieerde output, omdat elke stakeholder informatie, inspiratie en contacten meeneemt, die ze vervolgens ontwikkelen op basis van hun eigen motivatie.

Module 3 - Al doende leren

De verborgen toegevoegde waarde van het organiseren van een onderwijsevenement over de 4 QH-sectoren heen (onderwijs wetenschap - bedrijfsleven - lokaal/staatsbestuur - gemeenschap/ngo) ligt in de sectoroverstijgende verdeling van de noodzaak om eigen inspanningen te versnellen en de noodzaak om niet-traditionele, sectoroverstijgende effectieve samenwerking te creëren (rolling self-curricula). Dit geldt vooral voor de kwestie van de GROENE DEAL overgang naar duurzaamheid in de globale wereld.

Aangezien de Living Lab methode een continue, langdurige methode van co-creatie is, zijn er zeer geavanceerde pedagogisch-educatieve-methodologische hulpmiddelen ontwikkeld voor individuele acties en activiteiten die belanghebbenden doorlopen in het proces van het creëren van sociale innovatie. Echter, omdat activiteiten in de sociale en circulaire economie moeten doordringen tot gemiddeld tot laaggeschoolde deelnemers/belanghebbenden, is het uiterst noodzakelijk dat de moderator van het Living Lab proces weet hoe hij constant de drijfveer voor de sociale innovatie/co-creatie kan behouden - dit betekent dat het Living Lab niet wordt overbelast door gebruikte Living Lab-methodologie, technische details (Living Lab voor Living Lab zelf).

5. Bijlage met nuttige materialen die nodig zijn voor de methode

- **ENoLL-bibliotheek - Europees netwerk van proeftuinen**
<https://tinyurl.com/bdfxfy96>
- **Herlaad PLAYBOEK over participatieve culturele bedrijfsmodellen**
<https://tinyurl.com/5y9mhctj>
- **Playbook voor sociale innovatie**
<https://tinyurl.com/henxd5ua>

Module 3 - Al doende leren

CE Muziekinstrumenten (MINE VAGANTI NGO)

Doelstelling: Deelnemers leren instrumenten te maken van gerecyclede materialen, hun creatieve vaardigheden te ontwikkelen en hen de ervaring te geven muziek te produceren in een orkest door middel van teamwork.

Duur: 90 minuten

Materiaal:

- Plastic afval
- Karton
- kartonnen dozen/buizen
- Textiel
- Plastic flessendoppen
- Blikken deksels
- Gekleurde verf

Methode

1. Voorbereiding en inleiding

De training begint met het belang van recycling. Instrumenten worden geïntroduceerd en hun kenmerken worden uitgelegd. De trainer legt uit hoe afvalmaterialen op een milieuvriendelijke manier kunnen worden gebruikt en hoe instrumenten met deze materialen kunnen worden gemaakt. De materialen die in het project worden gebruikt, worden aan de deelnemers voorgesteld en er worden voorbeelden getoond.

2. Stappen:

Stap 1: Instrumentenclassificatie

Samen met de deelnemers wordt het ingezamelde afval in categorieën verdeeld. Plastic, papier, glas, textiel en deksels worden gegroepeerd. Tijdens dit proces wordt er informatie gegeven over recycling en de juiste afvalscheiding.

Module 3 - Al doende leren

Stap 2: Regenstok maken

Een lange kartonnen buis of pijp wordt voorzien. Klein afval (spijkers, plastic, takken enz.) wordt in de buis geplaatst. Hierdoor kunnen de materialen binnenin geluid maken als ze bewegen. De buis wordt aan beide uiteinden goed afgesloten met plastic en textiel. De pijpen worden gepersonaliseerd en gekleurd naar wens van de deelnemer. Deelnemers ontdekken het geluid van regen door de pijp te buigen.

Stap 3: Regenstok Geluid

Deelnemers proberen de regenstok die ze hebben gemaakt en vergelijken de toon van de geluiden die worden geproduceerd. De verschillen in geluid worden besproken aan de hand van de lengte van de pijp en het gebruikte materiaal.

Stap 4: Kettledrums maken

Kartonnen stukken worden in rechthoekige vormen geknipt die ongeveer zo groot zijn als de handpalm. Deze stukken worden gevouwen en gevormd in de vorm die de hand aanneemt wanneer de vingertoppen elkaar raken. Plastic flessendoppen of kleine blikken doppen worden op de uiteinden van het gevouwen karton gemonteerd. De kartonnen pauken die ontstaan zijn gekleurd en gepersonaliseerd. Als ze klaar zijn voor gebruik, houden de deelnemers hun eigen pauken in hun handen, proberen ze ze uit door hun vingers te bewegen en ontdekken ze de harmonie van de klanken.

Stap 5: Repeteren

Alle deelnemers repeteren met de instrumenten die ze hebben gemaakt. Ze werken in groepen en richten zich op de harmonie van de klanken en de organisatie van het ritme. De klanken van elke instrumentengroep worden met elkaar in balans gebracht.

Stap 6: Live concert

De deelnemers gaan samen het podium op en geven een miniconcert met de instrumenten die ze hebben gemaakt. Het belang van teamwerk wordt benadrukt in dit optreden.

3. Na de sessie:

Het concert wordt opgenomen en de resultaten worden gedeeld met de deelnemers. De video's die tijdens het trainingsproces worden opgenomen, kunnen worden gebruikt als promotiemateriaal voor recyclingprojecten en creatieve werken.

Module 3 - Al doende leren

4. Meer over de methode

Deze methode stimuleert zowel individuele creativiteit als teamwork. De gecreëerde instrumenten leren hoe harmonie en eendracht kunnen worden bereikt in een orkest. Deze ervaring, waarbij verschillende geluiden samenkomen om een geheel te vormen, geeft deelnemers zowel milieubewustzijn als muzikaal bewustzijn.

Module 3 - Al doende leren

CE communiceren (MINE VAGANTI)

Doelstelling: Empowerment van volwassenen die het risico lopen op uitsluiting door het ontwikkelen van video tutorials over recycling en de principes van de circulaire economie voor huishoudens en bedrijven.

Duur: 2 uur

Materiaal:

- Eenvoudig video-opname-instrument (bijv. smartphone)
- Toegang tot recyclingmateriaal (voor demonstratiedoeleinden)
- PowerPoint-sjabloon voor het maken van video's
- Computer/laptop met Microsoft PowerPoint
- Pen/potlood
- Notitiepapier

Methode

1. Voorbereiding en inleiding

Maak de deelnemers vertrouwd met de principes van de circulaire economie en het belang van recycling.

Leg uit hoe videoverhalen deze concepten effectief kunnen overbrengen. Demonstreer kort de stappen voor het maken van een video met behulp van PowerPoint.

2. Stappen:

Onderzoek en brainstormen:

- Bespreek onderwerpen zoals afval scheiding, hergebruik strategieën, en vermindering van massaconsumptie.
- Brainstorm en schets de belangrijkste punten voor het geselecteerde onderwerp.

Ontwikkeling van de inhoud:

- Schrijf een kort script voor de video, met details over de informatiestroom en visuals.

Maak foto's die betrekking hebben op het script en zorg voor duidelijkheid en relevantie.

Module 3 - Al doende leren

Presentatie maken:

- Foto's en bijschriften invoegen in PowerPoint-dia's.
- Overgangen en animaties toevoegen om de visuele betrokkenheid te vergroten.

Exporteren als video:

- Sla de PowerPoint op als video met behulp van ingebouwde functies.
- De video nakijken op duidelijkheid en samenhang.

3. Na de sessie:

- Deelnemers delen hun video's op sociale media of binnen hun gemeenschap.
- Trainers geven feedback en suggereren verbeteringen voor toekomstige projecten.

4. Meer over de methode

Deze interactieve aanpak stimuleert creativiteit en praktijkgericht leren. Door deelnemers te betrekken bij het vertellen van verhalen en het maken van video's, zorgt het voor actieve betrokkenheid en een dieper begrip van de principes van de circulaire economie.

5. Bijlage met nuttige materialen die nodig zijn voor de

methode Communicating Circularity Script Template:

<https://tinyurl.com/mpr2np3t>

Communicating Circularity Video Template:

<https://tinyurl.com/2s382rw8>

Studiebezoeken in Slowakije

Nationaal agentschap voor recycling (NARA-SK)

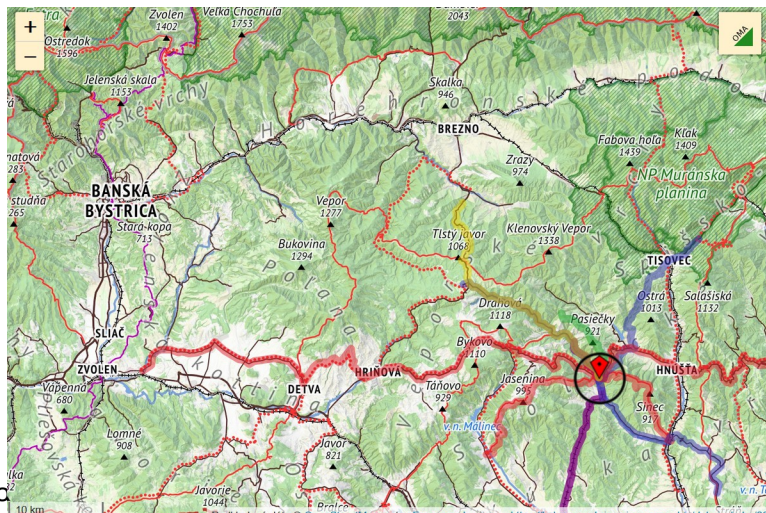
Studiebezoeken

1. Stará škola Kokava

**Adres: Dobšinského 734,
985 05 Kokava nad Rimavicou
<https://staraskolakokava.sk/>**

De hele regio Novohrad met zijn centrum in Poltár (hoofdkwartier van REPRIK - het innovatieve industriële cluster opgericht door NARA-SK) behoort tot de minst ontwikkelde delen van Slowakije sinds de jaren 1990 na de val van het communisme.

In een gebied met veel verlaten industriële broeken en zelfs etnisch gemarginaliseerde bevolking (werkloosheid 2013/29,3%, 2022/11,1 Slowakije 2022/5,9%), is elk bottom-up initiatief een zeldzaamheid. De activering van de regio wordt doelbewust geleid door het versterken van het zelfvertrouwen van de inwoners, die sinds de 18e eeuw economisch gegroeid zijn op de productie van technisch, maar ook werelduniek cultureel glas.

Studiebezoeken

Elementen van CE op bezochte plaats:

LESSON LEARNT: hergebruik van gebouwen en redelijk hergebruik van de bouwmaterialen, inhuren van lokale (sociale) bouwondernemingen bij verdere revitalisering van Hub

Voorbeeld CE Job:

LESSON LEARNT: kracht van eigen initiatief, zelfhulp, culturele-hub, trefpunt voor externe kennis en revitalisatie-initiatief human resources circulariteit

Studiebezoeken

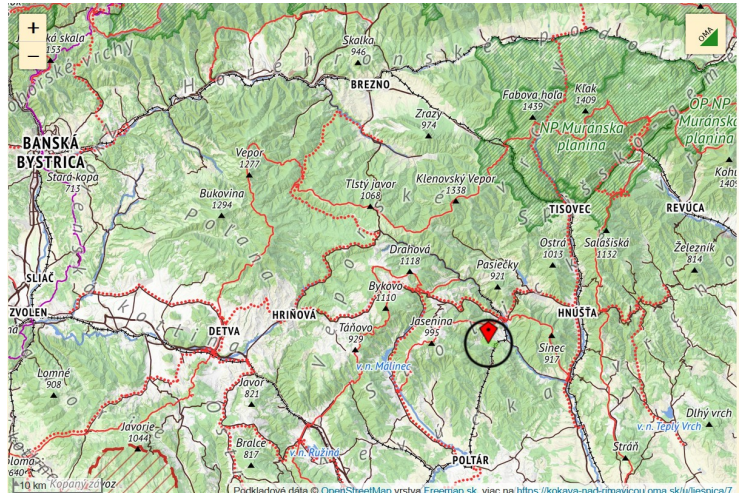
2. Včelí kraj, maatschappelijke organisatie, ngo

Adres: Liešnica 1214/7, 985 05

Kokava nad Rimavicou

<https://kraj.sk/>

Een van de meest inspirerende projecten/programma's/instellingen in de Slowaakse context in de sector van behoud van biodiversiteit, revitalisering van het landschap, werkgelegenheid, ontwikkeling van de bio-economie door toepassing van de principes van biomimicry

Recept op 18-b-Alicwaafrodmo f the SMloivnaisktry of the Environment, 20201-European Landscape Convention- landschapsprijs van de Raad van Europa).

Bottom-up activist, 3e generatie van de familie imkers, oprichter en cluster motor van een informele imkersgemeenschap. Was in staat om een gezamenlijk bedrijfsmodel voor regionale micro-imkerijen te stabiliseren via een gecentraliseerde bedrijfseenheid. Het garandeert fair trade-prijzen voor producten van micro-imkers, waarbij hun prijs wordt geaccepteerd als ze zich ertoe verbinden voortdurend over te schakelen op historische biomaterialen om chemische schade aan bijenvolken te voorkomen en het welzijn van hun bijenvolken te vergroten. Sensibilisering voor EU-REACH-regelgeving in de agroproductie.

Studiebezoeken

De werkgever van risicopersonen uit de lokale, weinig mobiele beroepsbevolking. Schepper van eigen verpakingsoplossing van ingezamelde/gerecyclede flessen, via creatieve micro-productieverwerking en regionale glasblazerontwerpfacelift.

Bedenker van het privé gemeenschapscentrum. Ontwerper van bijenteelt- en andere vormen van informeel LLL-onderwijs voor lokale en regionale instellingen voor formeel onderwijs en promotor van all-inclusive bedrijfsteamgebouwen met educatief en vrijwilligerswerk als daarom wordt gevraagd.

Elementen van CE op bezochte plaats:

LESSON LEARNT: pionier op het gebied van biodiversiteit en biomimicry in de meest afgelegen hoek van de Slowaakse regio's, promotor van een lage CO2-voetafdruk via levering van boerderij tot vork, bedenker en motor van circulair fair trade-bedrijfsmodel, promotor van hergebruik en culturele waarden, leider van een informele gemeenschap.

CE Functievoorbeld:

LESSON LEARNT: out-of-box vrije denker, kracht van persoonlijk initiatief, zelfhulp, hotspot voor externe kennis en revitalisatie-initiatief, revitalisatie van human resources

Studiebezoeken

3. MOLITAS, spol. s r.o.

Adres: Veľké Turovce 355, 935 81

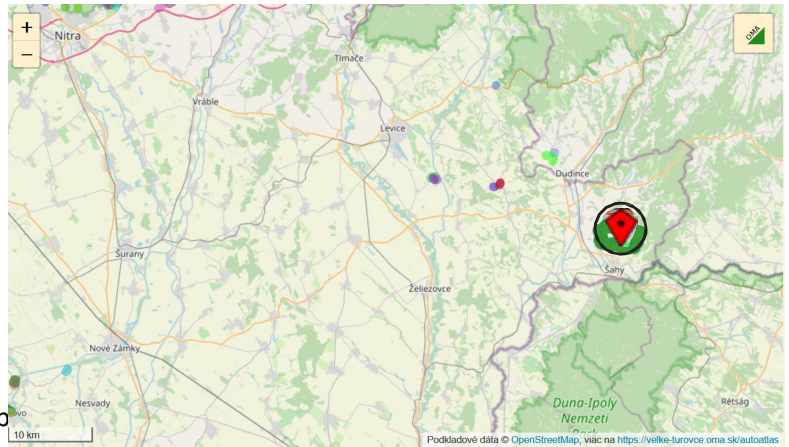
Veľké Turovce

<https://www.molitas.sk/en/>

Het bedrijf is actief in de meubelindustrie en heeft op eigen initiatief een nieuw productieprogramma ontwikkeld voor het hergebruik van afval van PUR-schuim (ongeveer 4.000 productmodellen voor haar klanten) als alternatieve vulling voor het vullen van meubels en woonaccessoires (bijv. kussens).

Het bedrijf, dat in de buurt is van de op
geïnteresseerd in het ontwikkelen van samenwerking bij het creëren van een naaiatelier, dat zal:

- 1, direct betrokken zijn bij de MOLITAS Group interne vervullen meubels en woonaccessoires stoffering programma,
- opdrachten verstrekken aan de naaiwerkplaats van de sociale onderneming,
- dienen als een opleidingscentrum voor de werving van nieuwe werknemers, wat een kritieke factor is voor de inzetbaarheid van lokaal beschikbare arbeidskrachten in een logistiek geïsoleerde regio.

Studiebezoeken

Als zodanig is het bedrijf een uiterst belangrijke stakeholder in de oprichting en zakelijke duurzaamheid en zakelijke veerkracht van een opkomende sociale onderneming.

Als grootste werkgever in de afgelegen aangrenzende, taalkundig geïsoleerde microregio vertegenwoordigt de eigenaar van het bedrijf een strategisch persoon voor de succesvolle oprichting en 1e regionale transitie van een start-up in de vorm van een sociale onderneming en de zgn. coöperatieve economie. "start-up 3 jaar dode vallei".

Elementen van CE op bezochte plaats en CE Job voorbeeld: :

LESSON LEARNT: Dankzij dit productieprogramma voor circulariteit slaagde het bedrijf erin het gebruik van primaire "maagdelijke" grondstoffen - die als ze worden weggegooid moeten worden geclassificeerd als gevaarlijk afval - te verhogen tot het absolute niveau van 99,99% van de ingekochte inputgrondstof.

Studiebezoeken

4. KRONOSPAN, s.r.o

Adres: Lučenecká cesta č. 1335/21.

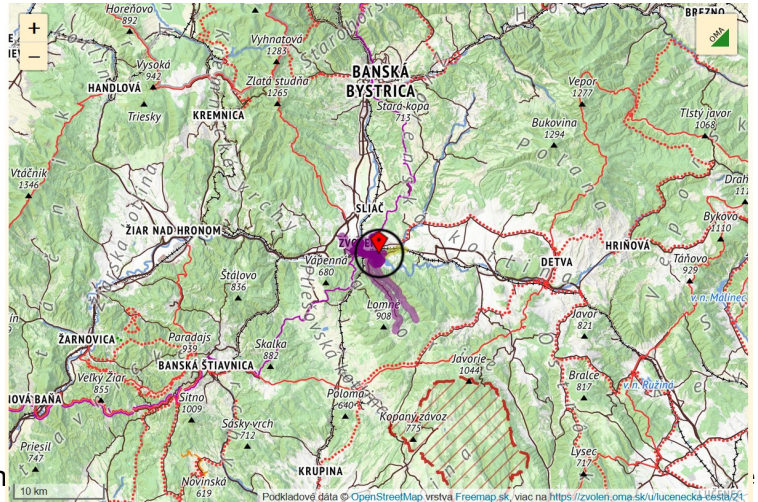
Zvolen 960 01

https://kronospan.com/en_SK

Grofvuil, waaronder meubilair, vertegenwoordigt een specifieke groep afval met een hoge vervuilingsgraad voor mogelijke processen van elke R-substrategie in de circulaire economie. Grofvuil wordt uitputtend genoemd als de doelaafvalstroom in het CIRCular City project.

Daarom vonden we het nodig om er aan betrokkenheid bij de circulatie van de afvalstroom via de microbusiness van sociale ondernemingen.

Door de technologische complexiteit van het reinigen/verwerken van dit afval, is het potentieel voor opname in de doelgroep van het CIRCular City project beperkt. We kunnen brainstormen over alleen het meubilair met een specifieke toegevoegde (historische) waarde, waarbij sociale ondernemingen zonder commerciële realisatie van geüpccycled meubilair moeten concurreren met antiekwinkels en ambachtslieden met hun eigen marktrealisatie.

Studiebezoeken

Echter, met de strategische visie van het verbinden van de micro-circulaire economie op het niveau van sociale ondernemingen met lokale zakelijke entiteiten die wetenschappelijk onderzoek uitvoeren, is het goed om te zoeken naar penetraties van grote industriële organisaties en geclusterde sociale ondernemingen in de buurt - die wederzijds voordelige synergieën kunnen creëren. (in het pand van het bedrijf KRONOSPAN werden twee potentiële business plannen geïdentificeerd, die buiten de core business van KRONOSPAN vallen, maar die het ESG-krediet van het bedrijf in Zvolen aanzienlijk kunnen vergroten (milieubelasting / bioremediatie en waterretentiemaatregelen op ongebruikte terreinen in en rond KRONOSPAN).

De bovengenoemde redenen vormen een motiverend kader voor uitdagende onderhandelingen over de mogelijkheid om zich aan te sluiten bij een wereldwijd concern met één vestiging op de locatie van de C1-activiteit.

Elementen van CE op bezochte plaats:

LESSON LEARNT: Ken je plek - ken het realistische landschap voor sociale ondernemingen en big picture /big en global circularity stakeholders binnen je brainstorm over het volgende businessplan voor sociale ondernemingen.

CE Functie voorbeeld:

LESSON LEARNT: Grote industriële bedrijven besteden aandacht aan de circulaire economie van grote afvalstromen binnen hun kernactiviteiten. Aan de andere kant vormen ze echter een uitermate geschikte strategische partner voor microafvaloplossingen van samenwerkende en samenwerkende lokale sociale ondernemingen, die door het doorvoeren van microcirculaire verbeteringen in niet-productieactiviteiten en op de vastgoedbasis in staat zijn om de ESG-benchmark van grote bedrijven te verhogen. De sociale en micro-circulaire organisaties krijgen zelf een strategische partner voor hun ontwikkeling, stabiliteit en duurzaamheid. (Symbiose en biomimicry van grote en kleine levende vormen van biodiversiteit).

Pilote n

Pilot

Centrum voor Sociale Innovatie (CSI), Cyprus

Data van de Pilot: 27.01, 29.01, 31.01.25 en 1.02, 19.02.2025

Plaats van de pilot: CSI hoofdkantoor Rigenis 62, Nicosia Cyprus

Doelgroep: Zes deelnemers namen deel aan alle vijf de dagen van de activiteiten, waaronder drie jongvolwassenen (leeftijden 21-35) en twee personen van 40-50 jaar. Daarnaast namen drie deelnemers deel aan slechts één van de vijf activiteiten (leeftijden 21 en 44). Laag inkomen, werkloos, migrant.

Activiteiten:

Korte beschrijving:

Het 5-daagse trainingsprogramma maakte gebruik van een verscheidenheid aan dynamische en hands-on methoden om deelnemers uit te rusten met praktische kennis en vaardigheden op het gebied van circulaire economie, duurzaamheid en upcycling. Ervaringsleren speelde een centrale rol, met deelnemers die deelnamen aan activiteiten zoals een kunstworkshop op dag 1, waar ze werkstukken maakten van gerecyclede materialen, en een workshop natuurlijke kleurstoffen op dag 5, waar ze experimenteerden met keukenafval om kleurstoffen te produceren.

Pilot

Centrum voor sociale innovatie

Interactieve workshops moedigden actieve deelname en leren in groepsverband aan, zoals de Circulaire Economie Introductie op Dag 1, waar deelnemers duurzaamheidsprincipes bespraken, en de Circulair Business Model Canvas sessie op Dag 3, die kaders bood voor het toepassen van circulaire economie concepten op zakelijke ideeën. Bezoeken aan organisaties zoals de Precious Plastics Company op dag 4 en het kunstlaboratorium voor gerecycled metaal van Sotiris Sevastides op dag 5 stelden deelnemers in staat om uit de eerste hand te zien hoe afvalmaterialen worden omgezet in nieuwe producten, waardoor de concepten die in de workshops werden besproken, werden versterkt. Daarnaast werd samenwerkend projectmatig leren aangemoedigd door activiteiten zoals een upcycling sessie op dag 3, waar teams oude kleding hergebruikten in functionele tassen, en een video creatie workshop die liep van dag 3 tot 5, waar deelnemers scripts ontwikkelden, foto's vastlegden en een video maakten over circulariteit in huishoudelijk en bulkafval. Dagelijkse reflectie en groepsdiscussies boden deelnemers de ruimte om inzichten, uitdagingen en belangrijke aanknopingspunten te delen, waardoor de tijdens het programma opgedane kennis verder werd versterkt. De combinatie van deze methoden zorgde voor een meeslepende en boeiende leerervaring, die ervoor zorgde dat deelnemers niet alleen de theoretische aspecten van duurzaamheid begrepen, maar ook de praktische vaardigheden opdeden die nodig zijn om praktijken van de circulaire economie te implementeren in hun dagelijks leven en in hun gemeenschap.

Feedback:

Deelnemers waardeerden de praktijkgerichte, ervaringsgerichte leeractiviteiten, zoals de kunstworkshop en de sessie natuurlijk verven, omdat ze hierdoor de principes van upcycling en duurzaamheid direct konden toepassen. Ze vonden deze activiteiten boeiend en praktisch, en hielpen hen te begrijpen hoe afvalmaterialen creatief hergebruikt kunnen worden.

Pilot

Centrum voor sociale innovatie

Bovendien waardeerden ze de kans om hun kennis over de circulaire economie en duurzaamheid te verdiepen door middel van interactieve workshops en discussies. Een belangrijk hoogtepunt voor velen was de kans om in contact te komen met gelijkgestemden die hun passie voor duurzaamheid deelden, waardoor een gevoel van gemeenschap en samenwerking ontstond.

Pilot

Vergelijkend Onderzoeksnetwerk e.V., Duitsland

Data van de pilot: 24.-28.02.2025

Plaats van de pilot: CRN Lounge, Müller Str. 70 B. 13349 Berlijn

Doelgroep: 10 jongeren (in de leeftijd van 21 - 25 jaar), migranten uit de Europese Unie

Activiteiten:

Korte beschrijving:

In de laatste week van februari 2025 organiseerden we op het CRN-kantoor een 5-daagse pilot in het Engels voor jonge migranten uit EU-landen in de leeftijd van 21 tot 25 jaar. Dit is een groep mensen die op zoek zijn naar hun plek op de arbeidsmarkt, met verschillende opleidingsachtergronden en weinig kennis van de Duitse taal, en die het risico lopen op sociale uitsluiting.

Op de eerste dag verwelkomden we de groep en richtten we ons op integratieve activiteiten om elkaar te leren kennen en om de kennis van de groep over CE te testen. Op de tweede dag lieten we de jongeren kennismaken met het onderwerp door uit te leggen wat CE is en welke voorbeelden van sociale ondernemingen met CE er te vinden zijn. Op de derde dag gingen we naar de Glasbox van BTH University, een makerspace, ontmoetingsplek en leerruimte.

Pilot

Vergelijkend Onderzoeksnetwerk e.V.

Op de vierde dag gingen we naar Nochmal, een tweedehands winkelcentrum in Berlijn Reinickendorf. De laatste dag was gewijd aan discussie, het verzamelen van conclusies, reflecties en de vraag wat voor soort banen er in Berlijn en Duitsland te vinden zijn in CE sociale ondernemingen.

Terugkoppeling:

De groep jonge deelnemers kwam meestal voor het **e e r s t** in aanraking met het onderwerp CE. Het was voor allen een zeer interessant evenement, waarbij ze zich bewust werden van de mogelijkheden om een baan te vinden in CE.

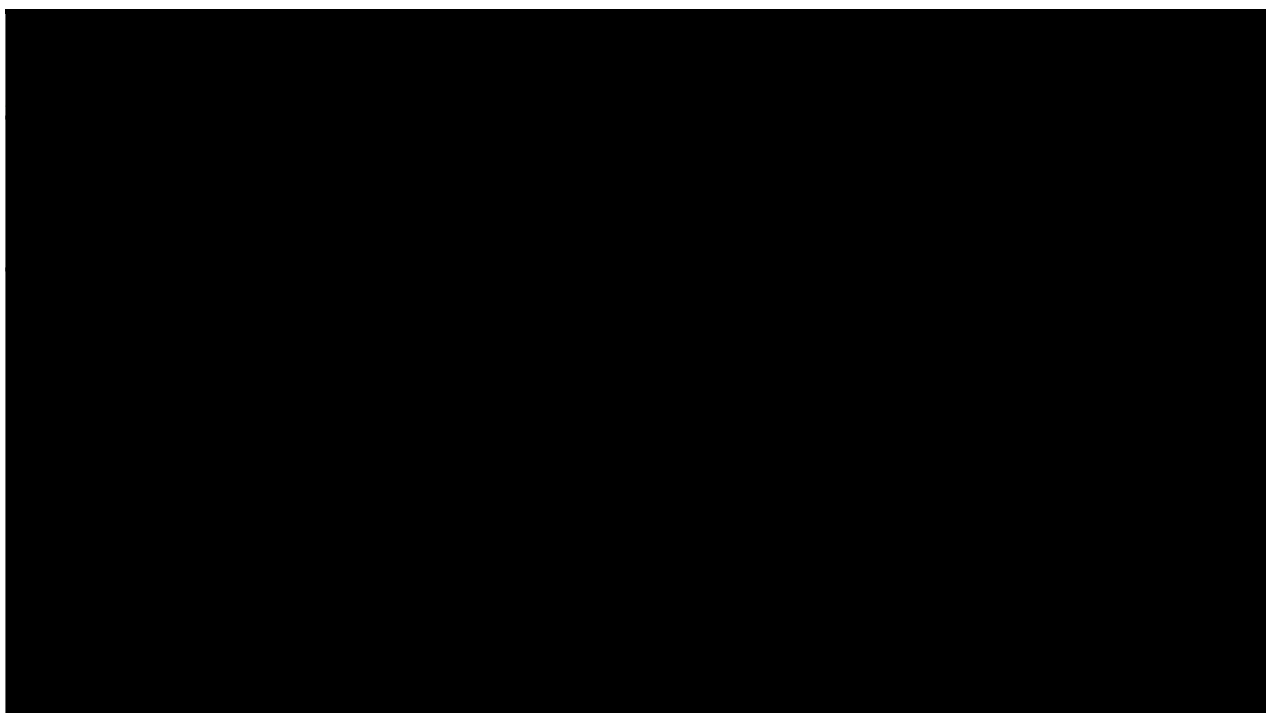
Pilot

Europees Centrum voor Onderzoek, Onderwijs en Consulting (ECREC), Nederland

Data van de pilot: 14.-18.01.2025

Plaats van de pilot: PFN Nieuweweg 5, 2685AP Poeldijk

Doelgroep: Tien deelnemers namen deel aan alle vijf de dagen van activiteiten, waaronder vier jongvolwassenen (leeftijd 21-35), drie personen van middelbare leeftijd (35-50), en drie oudere deelnemers (50-70). De groep bestond uit mensen met een laag inkomen, werklozen en migranten.

Korte beschrijving:

In januari 2025 werd een 5-daags trainingsprogramma met de titel "Duurzaam in beweging!" georganiseerd in Poeldijk, Nederland, als onderdeel van het CIRC Circular City project. Aan het programma namen 10 deelnemers en twee trainers deel, die zich richtten op praktische en gemeenschapsgerichte benaderingen van circulaire economie (CE).

De training maakte gebruik van dynamische en praktijkgerichte methoden om deelnemers uit te rusten met praktische kennis en vaardigheden op het gebied van CE. Ervaringsleren stond centraal, met interactieve discussies, workshops en samenwerkingsactiviteiten.

Pilot

Europees Centrum voor Onderzoek, Onderwijs en Consulting

Belangrijke onderwerpen waren onder andere de **10 R's van Circulaire Economie**, **fysieke & financiële besparingen**, het **Circular Business Model Canvas**, excursies en het maken van nieuwe producten van gerecyclede materialen.

Het programma was gericht op mensen die het risico liepen op sociale uitsluiting, waaronder jonge migranten in de leeftijd van 21-35 jaar op zoek naar hun plek op de arbeidsmarkt, evenals mensen met verschillende opleidingsachtergronden en beperkte kennis van de Nederlandse taal. Elke dag van de training ging in op een ander aspect van CE, waarbij theoretische fundamenten werden gecombineerd met praktische toepassingen. Deelnemers discussieerden over duurzaamheidsprincipes, onderzochten circulaire bedrijfsstrategieën en bezochten lokale initiatieven die innovatieve transformaties van afval naar product demonstreerden.

De training maakte gebruik van dynamische en praktijkgerichte methoden om deelnemers te voorzien van praktische kennis en vaardigheden op het gebied van CE. Ervaringsleren stond centraal, met interactieve discussies, workshops en samenwerkingsactiviteiten.

Dag 1 - De 10 R's van Circulaire Economie

Het programma begon met een introductie in de **10 R's van Circulaire Economie**, waardoor de deelnemers een sterke theoretische basis kregen. Door middel van interactieve discussies en activiteiten verkenden ze strategieën zoals weigeren, heroverwegen, verminderen, hergebruiken, repareren en recyclen en analyseerden ze hoe deze principes kunnen worden toegepast in het dagelijks leven en in het bedrijfsleven.

Dag 2 - Fysieke & financiële besparingen

Op de tweede dag onderzochten de deelnemers hoe CE kan leiden tot **fysieke en financiële besparingen**. Ze leerden praktische manieren om afval te verminderen, de levensduur van producten te verlengen en kosteneffectieve keuzes te maken die zowel individuen als bedrijven ten goede komen. Activiteiten waren onder andere het berekenen van de financiële impact van duurzame keuzes en het delen van persoonlijke ervaringen met betrekking tot het besparen van hulpbronnen.

Dag 3 - Circulair Business Model Canvas

De derde dag was gericht op het **Circular Business Model Canvas**, waarbij de deelnemers leerden begrijpen hoe circulaire principes kunnen worden geïntegreerd in zakelijke ideeën. Door middel van groepsoefeningen ontwikkelden ze hun eigen circulaire bedrijfsmodellen, waarbij ze concepten als product-as-a-service, gesloten toeleveringsketens en duurzaam ontwerp toepasten.

Pilot

Europees Centrum voor Onderzoek, Onderwijs en Consulting

Dag 5 - Nieuwe producten maken van gerecyclede materialen

De laatste dag was gewijd aan het maken van nieuwe producten van gerecyclede materialen, waarbij de deelnemers hun kennis in de praktijk konden toepassen. In teams ontwierpen en maakten ze functionele voorwerpen van gerecyclede materialen, waarbij ze de concepten die ze tijdens de training hadden geleerd, versterkten. Het programma werd afgesloten met groepsdiscussies, reflecties en een verkenning van de carrièremogelijkheden in de circulaire economie.

Deze meeslepende en interactieve aanpak zorgde ervoor dat de deelnemers niet alleen theoretisch inzicht kregen, maar ook praktische vaardigheden ontwikkelden om circulaire economie in hun dagelijks leven en toekomstige carrière toe te passen.

Dagelijkse reflecties en groepsdiscussies moedigden de deelnemers aan om inzichten, uitdagingen en belangrijke aanknopingspunten te delen. De meeslepende en interactieve aanpak zorgde ervoor dat de deelnemers niet alleen theoretisch inzicht kregen, maar ook tastbare vaardigheden verwierven om praktijken van de circulaire economie te implementeren in hun dagelijks leven en toekomstige carrière.

Feedback:

Het Sustainable in Motion trainingsprogramma was een ongelooflijk positieve ervaring voor de deelnemers, die met name de combinatie van theorie en praktijk waardeerden. "De mix van leren en toepassen in het echte leven was van onschatbare waarde," deelde een deelnemer, die als hoogtepunt de activiteit met oude producten noemde. De excursie was een ander belangrijk hoogtepunt, waarbij veel deelnemers aangaven hoe het hen nieuwe inzichten gaf in de werkelijke impact van circulaire economie. "Uit eerste hand zien hoe bedrijven circulaire principes toepassen was echt inspirerend," zei een deelnemer.

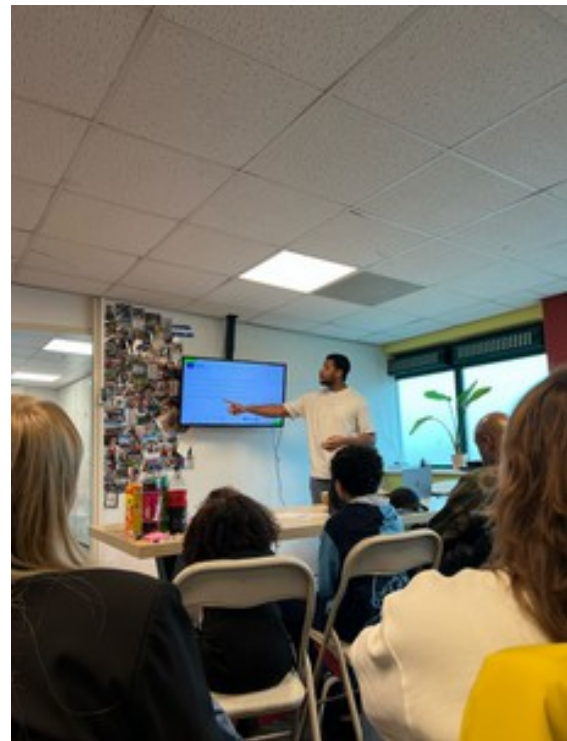
Deelnemers waren enthousiast over de opgedane kennis, vooral over de 10 R's van Circulaire Economie. "Ik ben enthousiast om toe te passen wat ik heb geleerd om afval te verminderen en slimmere keuzes te maken in mijn dagelijks leven," zei een deelnemer, waaruit het hoge niveau van betrokkenheid blijkt. Het Business Model Canvas werd ook gewaardeerd, waarbij verschillende deelnemers zich beter toegerust voelden om circulaire praktijken te integreren in hun toekomstige projecten. "Het gaf een duidelijk overzicht en ik heb nu een solide basis om op voort te bouwen," zei een deelnemer.

Pilot

Europees Centrum voor Onderzoek, Onderwijs en Consulting

Hoewel sommigen meer tijd wilden voor opdrachten en diepgaandere discussies, was de feedback overweldigend positief. "De training was erg compleet," merkte een deelnemer op. Velen waren geïnspireerd door de samenwerkingsgeest die de hele week was ontstaan en iedereen was het erover eens dat de laatste activiteit - nieuwe producten maken van gerecyclede materialen - zowel leuk als leerzaam was. "Het was inspirerend om te zien wat we konden maken met materialen die anders weggegooid zouden worden," zei een andere deelnemer.

De training inspireerde ook tot belangrijke persoonlijke veranderingen: deelnemers wilden duurzame gewoonten aannemen, zoals minder plastic gebruiken, tweedehands kopen en minder voedsel verspillen. "Ik voel me gesterkt om duurzame keuzes te maken en ik ben enthousiast om deze kennis met anderen te delen," deelde een deelnemer. Over het geheel genomen was de training een lonende, eye-openende ervaring die de deelnemers gemotiveerd achterliet en klaar om een positieve impact te hebben in hun gemeenschap.

Piloot

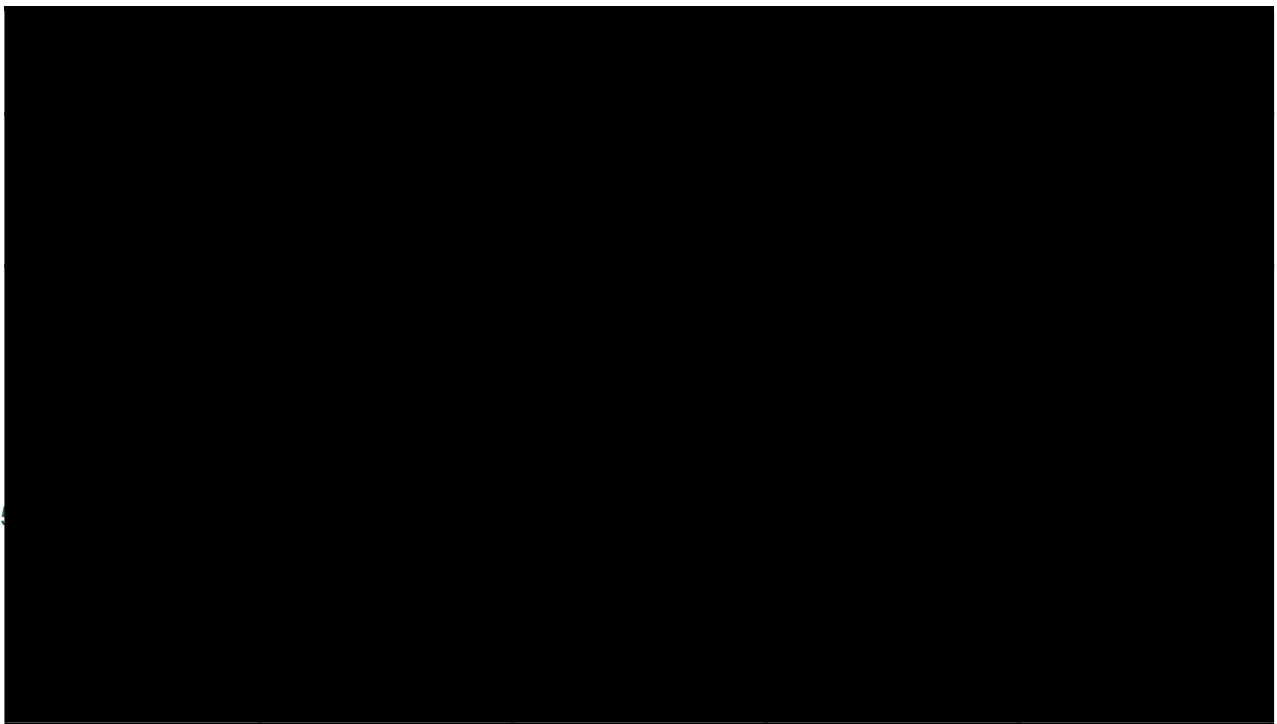
MINE VAGANTI NGO, Italië

Data van de pilot: 4--5., 11., 18.-19.12, 24 Plaats

van de pilot: Terni, Italië

Doelgroep: 10 jongvolwassenen van 18-25 jaar die het risico lopen op uitsluiting

Activiteiten:

Korte beschrijving:

Het 5-daagse pilotprogramma bood een dynamische leeromgeving voor volwassenen, waarbij theorie werd gecombineerd met praktische activiteiten. Deelnemers kregen een overzicht van het CIRC-project en de relevantie ervan voor gemeenschapsinitiatieven, waardoor ze het bredere doel van hun engagement leerden begrijpen. Creatieve hands-on sessies bestonden onder andere uit het maken van percussiestokken, regenstokken, schudders en trommelstokken, waarbij teamwork, culturele expressie en praktische knutselvaardigheden ter bevordering van de circulaire economie werden aangemoedigd. Deze activiteiten moedigden niet alleen creativiteit en teamwork aan, maar lieten ook praktische voorbeelden zien van efficiënt gebruik van hulpbronnen, afvalvermindering en duurzaamheid - de kernwaarden van de circulaire economie.

Pilot

MIJN VAGANTI NGO

Door theorie, praktische oefeningen en duurzaam knutselen te combineren, kregen de deelnemers een beter begrip van hoe de principes van de circulaire economie kunnen worden geïntegreerd in gemeenschapsinitiatieven, waardoor milieuverantwoordelijkheid en sociale innovatie worden bevorderd.

Terugkoppeling:

De feedback van trainers en deelnemers, met name volwassenen uit kansarme milieus die te maken hebben met gezondheidsproblemen, was overweldigend positief. Deelnemers meldden een aanzienlijk verbeterd begrip van de principes van de circulaire economie en meer vertrouwen in de toepassing ervan binnen hun gemeenschap. Velen beoordeelden hun kennis en bewustzijn tussen 8/10 en 9/10, waarbij ze erkenden dat de leerdoelen waren bereikt - sommigen volledig, anderen gedeeltelijk - maar de ervaring toch waardeerden vanwege het bredere perspectief. De lokale activiteiten werden goed onthaald, met bijzondere waardering voor de interactieve en praktische aanpak. Hands-on workshops, zoals het maken van percussie-instrumenten van gerecycleerde materialen, demonstreerden effectief duurzaamheidsconcepten op een boeiende manier.

Deelnemers toonden zich enthousiast om hun nieuw verworven kennis en vaardigheden toe te passen en velen waren van plan om gemeenschapsprojecten op te zetten die gerelateerd zijn aan de circulaire economie.

Trainers benadrukten de impact van het programma op de motivatie en betrokkenheid van de deelnemers en merkten op dat het hen in staat stelde om proactieve stappen te zetten in de richting van duurzaamheid.

Suggesties

suggesties voor

verbetering waren onder andere een diepere duik in de onderwerpen van de circulaire economie, gestructureerde groepsdiscussies en sessies met gastdeskundigen om inzichten uit de praktijk te bieden. De activiteit stimuleerde met succes enthousiasme, zelfvertrouwen en praktische vaardigheden, zodat de deelnemers in staat waren om duurzame veranderingen in hun gemeenschap teweeg te brengen.

Pilot

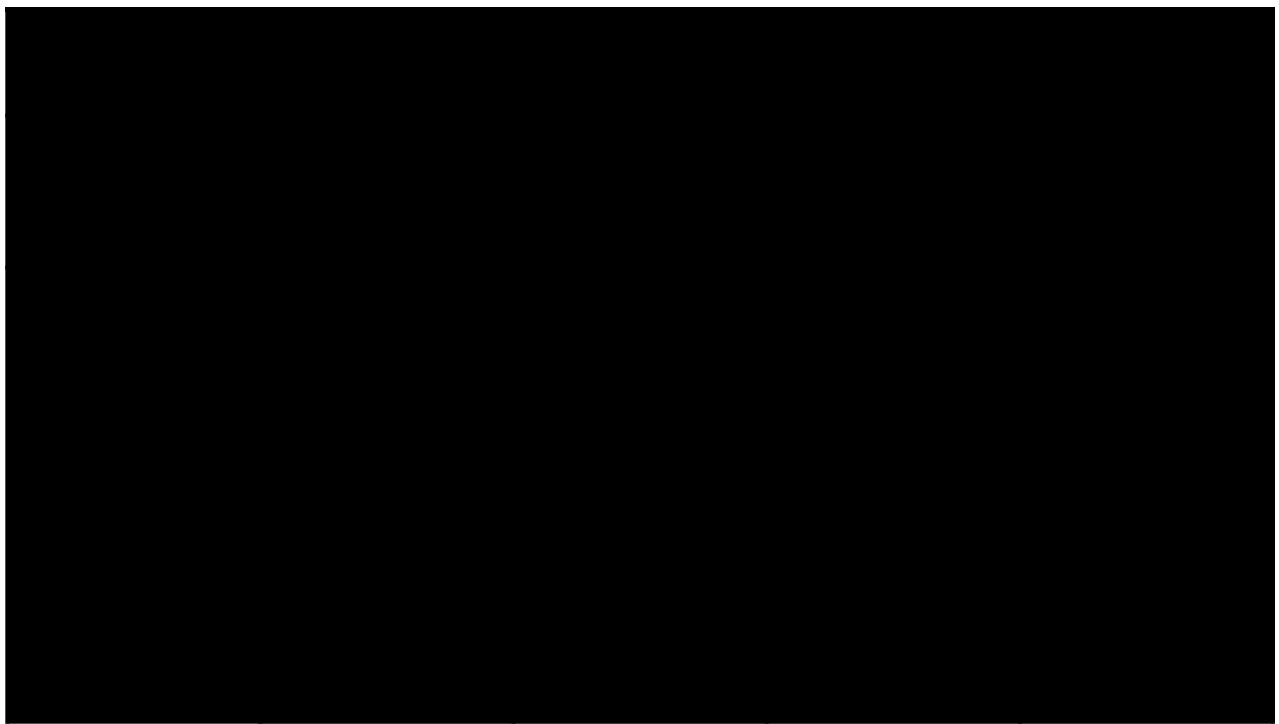
Nationaal agentschap voor recycling (NARA-SK), Slowakije

Data van de pilot: 10.-14.03.2025 Plaats van

de pilot: Šahy

Doelgroep: 11 leerlingen van Gymnasium Šahy

Activiteiten:

Korte beschrijving:

Als testgroep van 7 scholen in de centrale stad van de Ipeľ-Hont - regio, Šahy, kwamen leerlingen van het Gymnasium in Šahy om het circulaire onderwijs via een proeftuinbenadering te testen. Het Gymnasium in Šahy heeft een goedgekeurd onderwijscurriculum/programma, het programma Education for Environmental Thinking (ISCED 3A). Er deden 11 leerlingen mee aan het proefevenement "livinglabing". Kleine milieuprojecten rondom het schoolgebouw kunnen de leerlingen echter niet zo'n breed scala aan circulaire oplossingen bieden als in de door RSD beoogde polygoon voor milieu en circulaire economie van de 1e RSD, die deel zal uitmaken van haar kernactiviteiten op het gebied van innovatieve bottom-up oplossingen in de circulaire economie.

Pilot

Nationaal agentschap voor recycling

Leerlingen maakten kennis met het brede scala aan problemen en oplossingen die de circulaire economie omvat, direct ter plaatse waar het afval en de oplossing kunnen worden aangeraakt en gevonden. Vier dagen van brainstormen en wandelen over het onderwerp dat vooraf was ontworpen op basis van lesprogramma's, werd uiteindelijk gecombineerd met het testen van verschillende groepen cursisten (van het gymnasium, sociaal kwetsbare inwoners uit dorpen en de burgemeesters als volgende managers in de 1e RSD).

Feedback:

De deelnemers aan de proeftuinapplicatie waren drie doelgroepen: studenten van Gymnázium Šahy, oprichters van 1RSD - burgemeesters van gemeenten, die zullen optreden als leiders van het werkproces. En tot slot de toekomstige werknemers van 1RSD - sociaal bedreigde inwoners van gemeenten die werden gezocht bij het lokale kantoor dat alle werkloze, sociaal en gezondheidsgehandicapte inwoners van de regio registreert. De begeleidende leerkracht van Gymnázium Šahy bevestigde namens de leerlingen het voordeel van het demonstreren van de enorme hoeveelheid afval als een alledaags probleem en niet alleen als ppt-afbeeldingen en tekst in het schoolboek Biologie of Maatschappijleer. De schoolcampus biedt minimale ruimte voor de praktische presentatie van alle mogelijke benaderingen in individuele soorten afval en R-strategieën, terwijl samenwerking met het praktijkcentrum van de circulaire economie een vereiste is voor de verbinding van formeel onderwijs met werk.

Pilot

Nationaal agentschap voor recycling

Studenten raakten vertrouwd met het brede scala aan problemen en oplossingen die de circulaire De oprichters van 1RSD livinglab hebben, door de voortdurende samenwerking van 12 maanden met het CIRCULAR CITY project, de breedte van de circulaire sociale economie begrepen die veel verder gaat dan het afval van individuele gemeenten, maar zijn begonnen met het begrijpen van de lange termijn ongebruikte hulpbronnen van het land voor hun eigen circulaire productie- en werkgelegenheidsprogramma's = door middel van circulaire business canvas modellering. In de deelnemende gemeenten werd op basis van de activiteiten van 1RSD een overzicht gemaakt van direct inzetbare laaggeschoolde, gezondheids-, sociale, bedreigde groepen inwoners (gemeente/aantal werklozen): Velké Turovce/29, Horné Turovce/17, Hrkovce/15, Slatina/11, Lontov/32, Pastovce/3. Burgemeesters - mentoren en hoofden van functieclassificaties van toekomstige 1RSD-werknemers zijn alleen geïnteresseerd in de snelst mogelijke arbeidsintegratie en re-integratie van hun burgers, aangezien deze indicator de meest effectieve maatstaf is voor de investering van andere (financiële) middelen van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De betrokken toekomstige werknemers uit de 1RSD-gemeenten waardeerden de sensitieve benadering, de ruime tijd en de onderwijsvorm die meer op school leek dan ze zich herinnerden, met het karakter van gezamenlijk leren, vragen, antwoorden en contacten met mensen die ze nooit eerder hadden ontmoet. Concluderend stellen we vast dat het Living Lab, als een zich voortdurend ontwikkelend proces, heeft aangetoond dat de deelnemers de rol van de onderwezene overnemen en veranderen in die van de opvoeder, en zo het bewustzijn van de gemeenschap en de sociale veerkracht, versterkt door interpersoonlijke banden, vergroten.

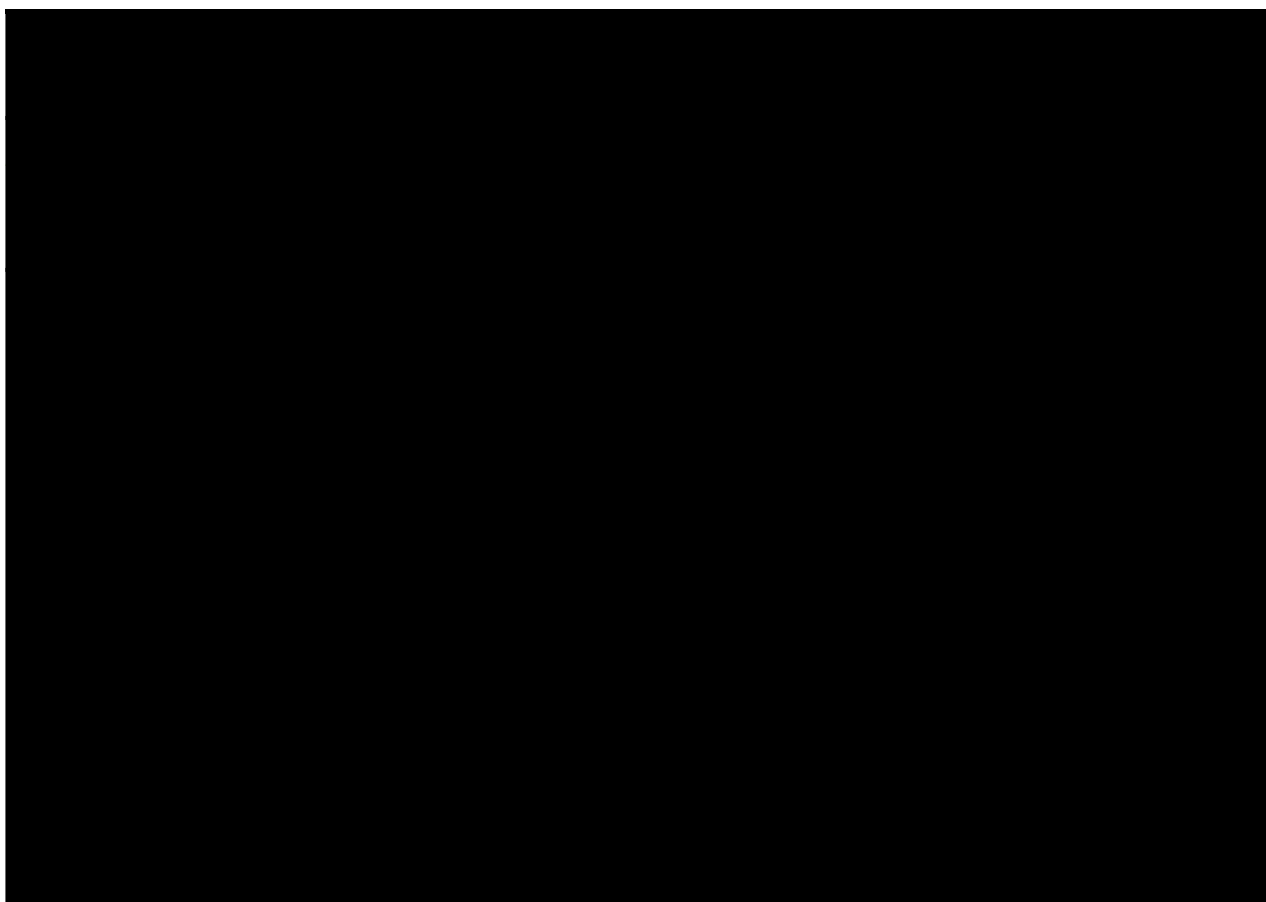
Piloot

Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych (SNRS), Polen

Data van de pilot: 25.-29.01.2025

Plaats van de pilot: SNRSS hoofdkantoor, Wrzosowa 7, Konin; hoofdkantoor van de Vereniging van Plattelandsvrouwenclubs, Adamów 19A, Golina

Doelgroep: 13 vrouwen (in de leeftijd van 30 - 65 jaar), vrouwen uit plattelandsgemeenschappen die het risico lopen op sociale uitsluiting

Korte beschrijving:

In januari 2025 werd in Konin, Polen, een 5-daagse workshop met de titel *"Use, Reduce, Make it Last - A Circular Future Starts with the Past!"* georganiseerd als onderdeel van het CIRC Circular City project. Aan het evenement namen 13 deelnemers en twee trainers deel, die zich richtten op het promoten van de principes van de circulaire economie (CE) door middel van praktische, gemeenschapsgerichte activiteiten.

Piloot

Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni

Socjalnych

Elke dag onderzocht een ander aspect van CE. Deelnemers leerden over het verminderen van voedselverspilling, slim plannen en het tweede leven van voedsel, inclusief technieken als inmaken en invriezen. Ze deden mee aan creatief koken met restjes en bespraken strategieën voor het delen van overtollig voedsel, waaronder het maken van een gemeenschappelijke koelkast. Op de laatste dag werd er een "Taste Festival" georganiseerd, waar deelnemers gerechten presenteerden die waren gemaakt van geredde voedingsmiddelen en zo een gemeenschapsgevoel en duurzame gewoonten stimuleerden.

Feedback:

Deelnemers gaven aan dat de workshops hun kijk op afvalvermindering en duurzaam leven hebben verbreed. Ze waardeerden de praktische, praktijkgerichte aanpak van het leren over CE en vonden de ervaring zowel verhelderend als versterkend. Velen benadrukten het besef dat kleine acties, zoals slim inkopen en het delen van overtollig voedsel, een aanzienlijke impact kunnen hebben op hun gemeenschap. Vooral het concept van een gemeenschappelijke koelkast werd goed ontvangen als een innovatieve manier om voedselverspilling tegen te gaan en lokale samenwerking te bevorderen.

Partners

Partners

Centrum voor sociale innovatie (CSI)

Center for Social
Innovation

<https://csicy.com/>

CSI richt zich op het ontwikkelen en introduceren van ontwrichtende oplossingen voor systemische sociale, educatieve en economische problemen door samenwerking met belanghebbenden. Een team van 50 interdisciplinaire professionals werkt op gebieden zoals sociale innovatie, onderwijs, gezondheid, milieu, opkomende technologieën en kunst en cultuur. De missie omvat beroepsonderwijs en trainingsprogramma's gericht op capaciteitsopbouw en het verbeteren van professionele vaardigheden. CSI stimuleert innovatieve oplossingen om ondernemerschap te ondersteunen en kritieke maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. CSI zet zich in voor ecologische duurzaamheid door ecologische problemen aan te pakken en duurzame praktijken te bevorderen. Door gebruik te maken van opkomende technologieën zorgt CSI voor verantwoorde ontwikkeling om inclusieve en positieve effecten te creëren.

Vergelijkend Onderzoeksnetwerk e.V. (CRN)

www.crnonline.de

Comparative Research Network:

Aims – People – Projects – Methods – Results

Het Comparative Research Network (CRN), opgericht in 2007, is werkzaam op het gebied van volwasseneneducatie. Naast het organiseren van trainingen, het kwalificeren van docenten en het uitvoeren van onderzoek. CRN heeft ervaring in het managen en leiden van diverse projecten, waaronder die gefinancierd door CERV. CRN heeft aanzienlijke expertise ontwikkeld in het aanpakken van discriminatie, het bevorderen van participatieve democratie en het bevorderen van duurzaamheid via initiatieven zoals ACCT en EU24. Sinds 2012 is CRN sterk betrokken bij participatie, inclusie, verhalen, klimaatverandering, duurzaamheid en de circulaire economie. Hun activiteiten zijn gestructureerd rond drie kerngebieden: onderzoek, onderwijs en publicatie. Opmerkelijke projecten, waaronder EUARENAS in het kader van Horizon 2020, hebben CRN's expertise in het implementeren van beleidsaanbevelingen vanuit de basis en het toepassen van deliberatieve democratie en narratieve technieken om ervoor te zorgen dat verschillende stemmen effectief worden gehoord door beleidsmakers, vergroot. CRN bevindt zich in een goede positie om haar kennis, ervaring en middelen in te zetten om de uitdagingen aan te gaan waarmee organisaties en groepen die betrokken zijn bij haar project worden geconfronteerd.

Partners

Europees Centrum voor Onderzoek, Onderwijs en Advies (ECREC)

<https://ecrec.eu/>

Het doel van ECREC is het bevorderen van ondernemerschap en innovatie voor groene groei door middel van onderzoek, training en advies. Binnen de organisatie zijn experts verzameld met ervaring op het gebied van energie, milieu, digitalisering en ondernemerschap. Het inspireren en transformeren van sociale minderheden door met hen in contact te komen, zodat verandering en bewustzijn over duurzaamheid wordt gecreëerd binnen onze samenleving.

Ter uitvoering van bovenstaand doel levert de stichting programma's aan verschillende belanghebbenden:

- 1) Met als doel het vergroten van de inzetbaarheid, het beschermen van het milieu en het stimuleren van innovatie, het stimuleren van burger- en democratische participatie (met name jongeren, migranten, sociale huurhuisbewoners).
- 2) Voert onderzoek en advies uit op het gebied van circulaire economie, hernieuwbare energie, stedelijke ontwikkeling.
- 3) Aanpassing van nieuwe bedrijfsmodellen op het gebied van landbouw, energie, water voor voedselzekerheid, inzetbaarheid en een schoon milieu.
- 4) Implementeert door de EU gesubsidieerde projecten met EU-partnerschappen.

ECREC biedt professionele begeleiding om innovaties te ondersteunen voor het verbeteren van het managementniveau en onderwijspraktijken, om de prestaties van het project te monitoren en te evalueren en waar nodig maatregelen voor te stellen, en om het project te begeleiden naar kwaliteitsverbetering in het bereiken van de hoofddoelen.

Partners

Mine Vaganti NGO

<https://minevaganti.org/it/>

Mine Vaganti NGO is een dynamische non-profit organisatie opgericht in Sardinië in 2009, gespecialiseerd in onderwijs, training, internationale mobiliteit en consultancy in de jeugd-, volwassenen-, onderwijs- en sportsector. MVNGO is regionaal, nationaal en internationaal actief om interculturele dialoog, groen ondernemerschap en sociale inclusie te bevorderen. De organisatie bestaat uit een team van ervaren professionals, waaronder Salto-geaccrediteerde trainers, die innovatieve projecten en trainingen ontwerpen en implementeren. MVNGO legt de nadruk op samenwerking en capaciteitsopbouw door middel van thematisch onderzoek, ontwikkeling van partnerschappen en kennisuitwisseling. Haar missie is om onderwijs en sociaal ondernemerschap in te zetten als instrumenten voor duurzame ontwikkeling en empowerment van gemeenschappen.

Nationaal Recycling Agentschap (NARA-SK)

<https://www.narask.sk/en/>

Nationaal Recycling Agentschap - Slowakije, NARA-SK is een kennisvereniging van rechtspersonen en natuurlijke personen, ontwikkelaars, academici, onderzoekers, onafhankelijke deskundigen verenigd op basis van het paradigma van onderwijs voor duurzame ontwikkeling. Innovaties bieden een kader voor een systemische oplossing van circulaire economie, industriële ecologie, bevordering van BBT en innovatieve benaderingen in upcycling, recycling, remanufacturing, sanitaire voorzieningen op het gebied van belangrijke natuurlijke hulpbronnen, lucht, water en materialen voor alle belanghebbenden van de samenleving op een gemeenschappelijk methodologisch platform van het Quintuple Helix-model.

Partners

Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych (SNRSS)

Association for Social Cooperatives (ASC) werd in 2003 opgericht in Poznań als een overkoepelende organisatie voor sociale ondernemingen, sociale coöperaties en NGO's. De vereniging heeft ruime ervaring in het beheer van projecten in de sociale economie die medegefinancierd worden door het Europees Sociaal Fonds en Erasmus+. ASC heeft bijna 40 experts en specialisten in dienst. Onder hen zijn er experts op het gebied van projectmanagement, sociale economie, onderwijs, marketing, boekhouding, evaluatie, enz. Het hoofdkantoor van ASC is in Poznań (Wielkopolska), maar we zijn actief in het hele land. Het belangrijkste doel van ASC is het creëren van een duurzaam en efficiënt ecosysteem voor groei en ontwikkeling voor sociale coöperaties en sociale ondernemingen in Polen. Om dat doel te bereiken creëert ASC voortdurend multi-sectorale partnerschappen, coalities, samenwerking en andere collectieve initiatieven. Dit geeft ons de kans om sociaal- en milieuverantwoorde oplossingen te implementeren in sociaal beleid, openbare aanbestedingen en om mensen te ondersteunen die het risico lopen op sociale uitsluiting vanwege hun sociale achtergrond, leeftijd, geslacht of handicap. De activiteit van de vereniging is een antwoord op de nadelen die we zien in het sociale beleidssysteem.

Bijlage

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld drie

MAUREEN SADIG

Maureen
35 years old
Single
Lives in Cyprus since
2020
Soudanese citizenship

EDUCATIONAL BACKGROUND

Maureen completed her secondary education in her home country and then moved to Cyprus, where she studied business administration. She also holds a diploma in culinary arts from her home country, which complements her extensive knowledge of traditional north-african cuisines and modern culinary techniques.

GOALS AND CHALLENGES

Maureen aims to maintain consistent quality in her restaurant by streamlining the import process to reduce delays. She also plans to expand her customer base with catering services and cooking classes. Challenges include logistical issues with importing ingredients and a limited proficiency in Greek, which complicates negotiations and administrative tasks.

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

Maureen has basic awareness of circular economy principles, mainly in reducing waste and sourcing sustainably. However, her focus remains on maintaining her restaurant's authenticity, which sometimes conflicts with fully adopting these practices.

WORK EXPERIENCE

Maureen owns and operates an African restaurant in Cyprus. Her restaurant is renowned for its authentic Soudanese dishes. However, she faces significant challenges due to the need to import many ingredients from Africa. Delays in shipments often result in an inability to produce high-quality dishes, leading to dissatisfied customers and operational problems.

LIFE PROBLEMS

Since moving to Cyprus, Maureen has struggled with occasional homesickness and cultural adjustment issues. She sometimes feels isolated due to the language barrier and the challenges of running a business in a foreign country. Despite having a few supportive friends, she often misses her home in Africa and the familiarity of her native culture.

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld vier

CARLOS MENDES

NAME: CARLOS MENDES
AGE: 38 YEARS OLD
LOCATION: LISBON, PORTUGAL
ROLE: FOUNDER AND CEO OF ECOIMPACT
INDUSTRY: SOCIAL
ENTERPRISE - SUSTAINABLE PRODUCTS
CITIZENSHIP: PORTUGUESE

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

Carlos is highly knowledgeable about the circular economy. He is committed to reducing waste and promoting a circular supply chain in his company. Carlos actively seeks to implement closed-loop systems in production, where materials are reused, and waste is minimized, aiming to make EcolImpact a zero-waste enterprise.

EDUCATIONAL BACKGROUND

Carlos holds a degree in Business Administration from the University of Lisbon. After completing his undergraduate studies, he pursued a master's degree in Social Entrepreneurship in London. His education has equipped him with a strong foundation in both business management and the principles of social impact.

WORK EXPERIENCE

Before founding EcolImpact, Carlos worked in corporate social responsibility (CSR) for a multinational company. His experience there exposed him to the importance of sustainable business practices. In 2015, he founded EcolImpact, a social enterprise that focuses on creating eco-friendly products from recycled materials. His leadership has driven the company to become a recognized name in the sustainable products industry in Portugal.

GOALS AND CHALLENGES

Carlos aims to expand EcolImpact's reach by introducing more sustainable products into the European market. A key goal is to partner with local artisans to create eco-friendly products while ensuring fair wages and ethical working conditions. However, he faces challenges in scaling the business due to limited resources and the difficulty of finding reliable, eco-conscious suppliers.

LIFE PROBLEMS

Carlos struggles with the stress of running a growing business while trying to maintain a work-life balance. He often finds it challenging to switch off from work, which impacts his personal life and well-being. Additionally, Carlos is concerned about the future of small social enterprises in a market increasingly dominated by larger, profit-driven companies.

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld vijf

RAJESH PATEL

- 52 years old
- Married to Meera (49)
- 3 children (Priya, 22; Anil, 19; Kavita, 16)
- Indian
- Living in Milan since 2010

EDUCATIONAL BACKGROUND

Rajesh completed secondary school in India, excelling in technical subjects. He then attended a vocational training program in electronics repair, gaining practical experience in diagnosing and fixing electronic devices. Financial constraints prevented him from pursuing higher education, but he supplemented his knowledge with on-the-job training and informal learning.

GOALS AND CHALLENGES

Rajesh aims to secure stable employment in electronics repair or maintenance to support his family and dreams of opening his own repair shop in Milan. His limited proficiency in Italian (B2 level) and the need for local certifications are significant challenges. He struggles with job instability and finding positions that match his expertise.

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

Rajesh has practical knowledge of repairing and maintaining electronics, which aligns with circular economy principles. He understands the importance of fixing and reusing items to reduce waste, and he actively applies these practices in his work and daily life. This knowledge is a valuable asset in promoting sustainability and reducing electronic waste.

WORK EXPERIENCE

In India, Rajesh worked as an electronics repair technician, where he developed a reputation for his skill and reliability. Since moving to Milan, he has taken on various jobs, including working in a small electronics repair shop and doing maintenance work. These roles have allowed him to continue applying his expertise, although not always in the capacity or stability he desires.

LIFE PROBLEMS

Rajesh experiences financial stress and anxiety about providing for his family. He feels socially isolated and faces discrimination in the job market due to his immigrant status. Additionally, he struggles with cultural adjustment to life in Italy and maintaining his family's cultural identity. These challenges impact his mental well-being and his ability to fully integrate into the community.

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld zes

LARISSA IVANOVA

- 50 years old
- Widowed
- 1 son (Viktor, 20)
- Ukrainian
- Living in London since 2018

EDUCATIONAL BACKGROUND

Larissa completed her secondary education in Ukraine before attending a vocational training program in tailoring and dressmaking. She excelled in her courses, gaining comprehensive skills in garment construction, alterations, and fabric care. Her education laid a solid foundation for her career in tailoring, allowing her to develop a keen eye for detail and precision.

GOALS AND CHALLENGES

Larissa wants to expand her part-time seamstress job into a full-time business, aiming to build a client base for custom clothing and alterations. However, language barriers, being at a B1 level in English, and limited knowledge of local business practices are significant hurdles. She finds it difficult to navigate the competitive job market and feels isolated due to cultural differences.

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

Larissa possesses a good understanding of circular economy principles, particularly in the context of textiles. She is adept at recycling fabrics and mending clothes to extend their lifespan, reducing textile waste. Her tailoring skills allow her to repurpose old garments into new, stylish pieces, contributing to sustainable fashion practices.

WORK EXPERIENCE

In Ukraine, Larissa worked as a tailor for many years, honing her craft and building a loyal customer base. After moving to London in 2018, she struggled to find a job in her field due to language barriers and a lack of local credentials. She has since taken on various cleaning jobs and currently works part-time as a seamstress in a local alterations shop.

LIFE PROBLEMS

Larissa experiences financial strain, worrying about supporting herself and her son, Viktor, who is in higher education. She misses her home country and community, which exacerbates her loneliness in London. With limited social support, she often feels isolated and homesick, struggling to find a sense of belonging while striving for stability and success in her new life.

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld zeven

KAROL

- 53 years old
- car mechanic
- 2 children
- 25 years marriage

EDUCATIONAL BACKGROUND

Karol is an auto mechanic by training. He first graduated from vocational school, then from a mechanical engineering school. He never went to college, he couldn't afford it.

Karol comes from a small town near a big city. In his hometown, he gained experience as a car mechanic from an early age. He spent his summers helping his uncle in the auto repair shop. Car repair is his passion.

GOALS AND CHALLENGES

His main goal is to maintain sobriety and avoid situations that could lead to relapse. He also strives to rebuild relationships with his family and loved ones, trying to regain their trust and love. Professional stability is crucial to him, so he seeks to establish himself in his new role, earning recognition as a reliable and responsible employee. Personal development is also important to him, both in terms of professional and personal skills that will help him in his future life.

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

Karol has certainly had a hand in repairing and maintaining cars, which is a key element of the circular economy. Repairing and reusing car parts, rather than throwing them away, is a basic principle of the closed loop economy. He could also see the importance of recycling car parts, such as batteries, tires and oil, which contributes to reducing waste and pollution.

WORK EXPERIENCE

Karol was an active auto mechanic for most of his life, well respected by his customers and colleagues. He was also a loving father and husband, but the tragic death of his son deeply wounded him, leading to a gradual descent into addiction; he is an alcoholic.

LIFE PROBLEMS

Over the years, Charles became increasingly distant from family and friends, losing his job in the process and facing many difficult choices. His path to sobriety was difficult and bumpy, beginning after the tragic death of his son, who died of cancer. This event became a turning point in his life, pushing him toward alcohol as a way to escape pain and loss. After years of struggling with addiction, Charles took the decision to seek treatment and is now sober, but is still working to rebuild his life and relationships with loved ones.

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld acht

ZOSIA

- 26 years old
- 5 sisters
- living with parents
- graduated from culinary school and is a "small catering chef" by training
- works in a dry cleaner

KNOWLEDGE ABOUT CIRCULAR ECONOMY

In the school that Zosia graduated from, she wasn't very educated on the topic of the circular economy. However, because of her professions, Zosia defiantly knows a lot about how not to waste food, for example, and how to reuse it.

Zosia comes from a home where there was not much money. Especially since all of her sisters studied off-site, and that's a very big expense. Zosia learned how to reuse things because the family could not afford to keep buying new ones.

EDUCATIONAL BACKGROUND

Zosia graduated from vocational school, and is a small catering chef by training. Zosia does not work in her profession, working in the kitchen is too stressful for her.

Zosia wanted to further her education, but due to the situation in the family home after graduation she had to go to work to support the household budget. All of her sisters have graduated or are in the process.

GOALS AND CHALLENGES

Zosia grew up in a large family, where she was always seen as "different" due to her mental challenges. From an early age, she had difficulty adapting socially, which was initially attributed to her introverted nature. Zosia dreams of becoming independent and having her own apartment.

WORK EXPERIENCE

Zosia did an internship at a restaurant during her schooling. She worked mainly as a kitchen helper, sometimes as a waitress. This work was too stressful for her, the stress and pressure that was in the catering apprenticeship made Zosia know already during her education that she did not want to work like this. Now Zosia works in a laundry, 80% of the people working there are people with disabilities. The work is not easy, but Zosia feels safe there.

LIFE PROBLEMS

She struggles with a mental disorder, which significantly affects her daily functioning and relationships with her family.

Her relationships with her parents and sisters are strained, mainly due to differences in perception of her condition and needs. Zosia is a closed-in person, rarely sharing her thoughts and feelings with others, which makes it even more difficult to form close relationships and seek support.

Module 1 - Sensibilisering

Persona - voorbeeld negen - je eigen

Naam

- Leeftijd
- Burgerlijke staat Beroep
- ...
- ...
- ...

Opleiding

Tekst ...

Doelen en uitdagingen

Tekst ...

**Kennis over
circulaire economie**

Tekst ...

Werkervaring

Tekst ...

Levensproblemen

Tekst ...

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE VAN VERANDERING - spelbord

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - bord

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - bord

Module 1 - Sensibilising

CIRCLE OF CHANGE - bord

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - bord

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - bord

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - perosnas

Leeftijd: 45

Achtergrond: Anna is moeder van twee kinderen en werkte 15 jaar als verkoopster in een kleine winkel. Na de sluiting van de winkel verloor ze haar baan en is nu twee jaar werkloos. Ze worstelt met een laag zelfbeeld en moeite om een nieuwe baan te vinden in een snel veranderende markt.

Uitdagingen: gebrek aan moderne vaardigheden, geen toegang tot opleidingen, weinig motivatie, moeite om kinderopvang en het zoeken naar werk te combineren.

Behoeften: sollicitatietraining, psychologische ondersteuning, loopbaanbegeleiding, hulp bij het zoeken naar een baan.

Leeftijd: 70

Achtergrond: John is een gepensioneerde wiskundeleraar die het grootste deel van zijn leven op een middelbare school heeft gewerkt.

Sinds zijn pensionering voelt hij zich steeds meer sociaal geïsoleerd, vooral omdat zijn kinderen in het buitenland wonen. Hij heeft gezondheidsproblemen en is niet gemotiveerd om deel te nemen aan de maatschappij.

Uitdagingen: beperkte mobiliteit, sociaal isolement, moeite met moderne technologie.

Behoeften: activeringsprogramma's, computercursussen, sociale steun, toegang tot gezondheidszorg.

Leeftijd: 30

Achtergrond: Catherine is geboren met cerebrale parese, waardoor ze een rolstoel gebruikt. Ondanks haar handicap studeerde ze af met een diploma in psychologie, maar ze heeft moeite met het vinden van een baan door het gebrek aan aanpassingen op de werkplek voor haar behoeften. Catherine woont bij haar ouders, die haar steunen, maar droomt ervan om zelfstandig te wonen.

Uitdagingen: beperkte toegang tot aangepaste werkplekken, sociaal stigma, gebrek aan toegankelijke infrastructuur.

Behoeften: aangepaste banen, ondersteuning bij integratie op de arbeidsmarkt, diensten ter ondersteuning van zelfstandigheid, beschikbaarheid van infrastructuur.

Leeftijd: 38

Achtergrond: Martin is vader van drie kinderen en werkt als arbeider op een bouwplaats. Hij verdient erg weinig, waardoor het voor hem moeilijk is om in de basisbehoeften van zijn gezin te voorzien. Hij worstelt vaak met schulden en vraagt zich af hoe hij zijn kinderen een betere toekomst kan bieden.

Uitdagingen: laag loon, geen toegang tot onderwijs, schulden, geen vooruitzichten om zijn financiële situatie te verbeteren.

Behoeften: financiële educatie, sociale steun, professionele ontwikkelingsprogramma's, hulp bij schuldaflossing.

Leeftijd: 28

Achtergrond: Ahmed kwam naar Polen als vluchteling uit Syrië, waar zijn familie de oorlog ontvluchtte. Ondanks dat hij een ingenieursdiploma heeft, heeft hij moeite met de taal- en cultuurbarrière, waardoor het moeilijk voor hem is om werk te vinden in zijn beroep.

Ahmed is vastbesloten om een nieuwe toekomst op te bouwen in Polen, maar heeft hulp nodig om te acclimatiseren.

Uitdagingen: taalbarrière, integratieproblemen, gebrek aan erkenning van beroepskwalificaties, discriminatie.

Behoeften: taalonderwijs, ondersteuning bij culturele integratie, hulp bij erkenning van beroepskwalificaties, sociale steun.

Leeftijd: 52

Achtergrond: Gregory verloor zijn huis na een scheiding en een reeks ongelukkige gebeurtenissen die hem dakloos maakten. Hij slaapt vaak in opvanghuizen en op straat en kampt met gezondheidsproblemen en alcoholverslaving. Ondanks zijn moeilijke situatie droomt Gregory ervan om zijn leven weer op te bouwen en terug te keren naar een normale situatie.

Uitdagingen: geen toegang tot gezondheidszorg, verslavingen, sociaal stigma, gebrek aan stabiliteit in zijn leven.

Behoeften: hulp bij het vinden van een woning, gezondheid en psychologische ondersteuning, afkickprogramma's, beroepsmatige activering.

Leeftijd: 35

Achtergrond: Thomas is geboren met een mobiliteitsbeperking waardoor hij in een rolstoel zit. Hij is intelligent en ambitieus, heeft een graad in computerwetenschappen, maar wordt geconfronteerd met belemmeringen op de arbeidsmarkt door een gebrek aan toegankelijke banen en infrastructuur. Hij woont alleen, maar heeft vaak hulp nodig bij dagelijkse activiteiten. Thomas droomt ervan om zelfstandig te wonen en een baan te vinden waarin hij zich professioneel kan ontplooiën.

Uitdagingen: beperkte beschikbaarheid van infrastructuur, gebrek aan gelijke kansen op de arbeidsmarkt, behoefte aan hulp bij dagelijkse activiteiten, sociaal isolement.

Behoeften: aangepaste banen, ondersteuning voor integratie in de arbeidsmarkt, beschikbaarheid van infrastructuur, programma's om onafhankelijkheid en sociale integratie te bevorderen.

Leeftijd: 40

Achtergrond: Jolanta is een alleenstaande moeder van drie kinderen en werkt parttime als caissière in een supermarkt. Haar inkomen is nauwelijks genoeg om in haar basisbehoeften te voorzien en ze moet vaak een beroep doen op sociale bijstand. Jolanta maakt zich zorgen over de toekomst van haar kinderen en probeert zo goed mogelijk voor hen te zorgen, maar het ontbreekt haar vaak aan middelen en steun. Ze heeft ook gezondheidsproblemen die het haar moeilijk maken om extra werk aan te nemen.

Uitdagingen: laag inkomen, financiële instabiliteit, gebrek aan toegang tot gezondheidszorg, gebrek aan tijd voor persoonlijke ontwikkeling.

Behoeften: financiële educatie, sociale steun, toegang tot gezondheidszorg, ondersteuningsprogramma's voor grote

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - terug site

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - hulpmiddelen

plastic

Beschrijving: plastic verkregen uit het recyclageproces van consumentenafval, zoals flessen en plastic zakken. Het kan worden hergebruikt voor de productie van nieuwe artikelen zoals meubels, containers of bouwmaterialen.

Gebruik: producten met een lage koolstofvoetafdruk promoten, doe-het-zelfworkshops, bewustzijn creëren over het verminderen van het gebruik van nieuwe grondstoffen.

Educatieve informatie: plastic recylen vermindert de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat en de CO₂-uitstoot die gepaard gaat met de productie van nieuwe materialen.

papier

Omschrijving: gerecycled papier, geschikt voor printerpapier, tassen, verpakkingen en andere papierproducten.

Gebruik: educatieve lessen over recycling, je eigen papierproducten maken (bijv. schriften, enveloppen), workshops over het verminderen van papierverbruik op kantoren.

Educatieve informatie: het gebruik van gerecycled papier vermindert de ontbossing en het energieverbruik dat nodig is om nieuw papier te produceren.

metalen

Beschrijving: metalen, zoals aluminium, koper of staal, teruggewonnen uit elektronische producten en ander metaalafval.

Toepassingen: productie van nieuwe elektronische apparaten, bouwen van gerecyclede artikelen, voorlichting over energie- en grondstoffenbesparing.

Educatieve informatie: het recylen van metalen is veel minder energie-intensief dan het winnen en verwerken van nieuwe grondstoffen, waardoor natuurlijke hulpbronnen behouden blijven.

biologisch afbreekbaar materialen

Beschrijving: materialen die biologisch afbreekbaar zijn en gecomposteerd kunnen worden, zoals voedselresten, bladeren, hout, katoen of papier zonder verf.

Gebruik: voorlichting over composteren, praktische workshops over het opzetten van composthoopen, het creëren van kleine stadstuinen.

Educatieve informatie: composteren helpt organisch afval op natuurlijke wijze te recylen, vermindert de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat en verrijkt de bodem.

glas

Beschrijving: gerecycled glas van gebroken flessen en ramen, gebruikt om nieuwe verpakkingen en bouwonderdelen te maken.

Gebruik: productie van nieuwe flessen, bouwmaterialen, recyclingworkshops.

Educatieve informatie: glasrecycling is oneindig - glas kan vele malen gerecycled worden zonder kwaliteitsverlies. Glasrecycling vermindert de behoefte aan natuurlijke grondstoffen (zand, natriumcarbonaat) en vermindert de energie die nodig is voor de productie van nieuwe glasproducten.

hout

Beschrijving: hout afkomstig van de sloop van oude gebouwen of meubels, dat kan worden hergebruikt.

Gebruik: meubelmakerij, bouwmaterialen, timmerwerkplaatsen.

Educatieve informatie: het gebruik van gerecycled hout vermindert de behoefte aan houtkap en maakt het gebruik mogelijk van hout dat anders afval zou worden. Deelnemers kunnen houtrenovatie- en upcyclingtechnieken leren die duurzaam bouwen en ontwerpen ondersteunen.

stoffen

Beschrijving: stoffen uit kledingstukken en afvaltextiel die kunnen worden gerecycled tot nieuwe materialen.

Toepassing: productie van nieuwe kleding, upcycling, naaiworkshops.

Educatieve informatie: recycling van textiel vermindert de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat en de behoefte aan grondstoffen voor de productie van nieuwe stoffen. Deelnemers kunnen leren hoe textiel op verschillende manieren kan worden hergebruikt en gerecycled, waardoor duurzame mode wordt bevorderd.

gebouw materialen

Beschrijving: bouwmaterialen verkregen uit de sloop van gebouwen, gebruikt voor de aanleg van wegen en funderingen.

Gebruik: bouw van infrastructuur, voorlichting over duurzaam bouwen.

Educatieve informatie: het gebruik van gerecyclede stenen en aggregaten vermindert de noodzaak om nieuwe materialen te winnen, wat helpt bij het behoud van natuurlijke hulpbronnen en de uitstoot vermindert die gepaard gaat met het transport en de verwerking van grondstoffen. Deelnemers kunnen leren over recyclingtechnieken in de bouw en hoe ze kunnen bijdragen aan duurzame stadsontwikkeling.

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - terug naar de site

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - hulpbronnen

plastic

Beschrijving: plastic verkregen uit het recyclageproces van consumentenafval, zoals flessen en plastic zakken. Het kan worden hergebruikt voor de productie van nieuwe artikelen zoals meubels, containers of bouwmaterialen.

Gebruik: promoten van producten met een lage koolstofvoetafdruk, doe-het-zelfworkshops, bewustzijn creëren over het verminderen van het gebruik van nieuwe grondstoffen.

Educatieve informatie: plastic recylen vermindert de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat en de CO₂-uitstoot die gepaard gaat met de productie van nieuwe materialen.

papier

Omschrijving: papier gerecycled uit gerecycled papier, geschikt voor printerpapier, tassen, verpakkingen en andere papierproducten.

Gebruik: educatieve lessen over recycling, je eigen papierproducten maken (bijv. notitieblokken, enveloppen), workshops over het verminderen van papierverbruik op kantoren.

Educatieve informatie: het gebruik van gerecycled papier vermindert de ontbossing en het energieverbruik dat nodig is om nieuw papier te produceren.

metalen

Beschrijving: metalen, zoals aluminium, koper of staal, teruggewonnen uit elektronische producten en ander metaalafval.

Toepassingen: productie van nieuwe elektronische apparaten, bouwen van gerecyclede artikelen, voorlichting over energie- en grondstoffenbesparing.

Educatieve informatie: het recylen van metalen is veel minder energie-intensief dan het winnen en verwerken van nieuwe grondstoffen.

biologisch afbreekbaar materialen

Beschrijving: materialen die biologisch afbreekbaar zijn en gecomposteerd kunnen worden, zoals voedselresten, bladeren, hout, katoen of papier zonder verf.

Gebruik: voorlichting over composteren, praktische workshops over het opzetten van composthoop en het aanleggen van kleine stadstuinen.

Educatieve informatie: composteren helpt organisch afval op natuurlijke wijze te recylen, vermindert de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat en verrijkt de bodem.

glas

Beschrijving: gerecycled glas van gebroken flessen en ramen, gebruikt om nieuwe verpakkingen en bouwonderdelen te maken.

Gebruik: productie van nieuwe flessen, bouwmaterialen, recyclingworkshops.

Educatieve informatie: glasrecycling is oneindig - glas kan vele malen gerecycled worden zonder kwaliteitsverlies. Glasrecycling vermindert de behoefte aan natuurlijke grondstoffen (zand, natriumcarbonaat) en vermindert de energie die nodig is voor de productie van nieuwe glasproducten.

hout

Beschrijving: hout afkomstig van de sloop van oude gebouwen of meubels, dat kan worden hergebruikt.

Gebruik: meubelproductie, bouwmaterialen, timmerwerkplaatsen.

Educatieve informatie: door gerecycled hout te gebruiken, is er minder houtkap nodig en kan hout worden gebruikt dat anders afval zou worden. Deelnemers kunnen houtrenovatie- en upcyclingtechnieken leren die duurzaam bouwen en ontwerpen ondersteunen.

stoffen

Omschrijving: stoffen uit kledingstukken en afvaltextiel die kunnen worden gerecycled tot nieuwe materialen.

Toepassing: productie van nieuwe kleding, upcycling, naaiateliers.

Educatieve informatie: recycling van textiel vermindert de hoeveelheid afval die naar stortplaatsen gaat en de behoefte aan grondstoffen voor de productie van nieuwe stoffen. Deelnemers kunnen leren hoe textiel op verschillende manieren kan worden hergebruikt en gerecycled, waardoor duurzame mode wordt bevorderd.

gebouw materialen

Beschrijving: bouwmaterialen verkregen uit de sloop van gebouwen, gebruikt voor de aanleg van wegen en funderingen.

Gebruik: bouw van infrastructuur, voorlichting over duurzaam bouwen.

Educatieve informatie: het gebruik van gerecyclede stenen en aggregaten vermindert de noodzaak om nieuwe materialen te winnen, wat helpt bij het behoud van natuurlijke hulpbronnen en de uitstoot vermindert die gepaard gaat met het transport en de verwerking van grondstoffen. Deelnemers kunnen leren over recyclingtechnieken in de bouw en hoe ze kunnen bijdragen aan duurzame stadsontwikkeling.

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - terug naar de site

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - energie

zonne-energie

Beschrijving: Energie gewonnen uit zonnepanelen, gebruikt om gebouwen en apparaten van energie te voorzien.

Gebruik: Workshops over de installatie van zonnepanelen, voorlichting over de voordelen van hernieuwbare energiebronnen, doe-het-zelfprojecten met betrekking tot kleine zonnepanelen.

Educatieve informatie: Zonne-energie is een onuitputtelijke energiebron die de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen vermindert en de CO₂-uitstoot vermindert.

windenergie

Beschrijving: Energie gewonnen uit windturbines, gebruikt om elektriciteitsnetten van stroom te voorzien.

Gebruik: Onderwijs over hernieuwbare energiebronnen, workshops over de voordelen van windenergie, miniprojecten met windturbines.

Educatieve informatie: Windenergie is schoon en hernieuwbaar, en het gebruik ervan helpt de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

energie efficiëntie

Beschrijving: Principes en technologieën om energieverbruik te minimaliseren, bijv. isolatie van gebouwen, LED-verlichting.

Gebruik: Workshops energie-efficiëntie in huizen, voorlichting over energiebesparing, ontwerp van doe-het-zelfoplossingen.

Educatieve informatie: Het verbeteren van de energie-efficiëntie is een van de gemakkelijkste manieren om het energieverbruik te verminderen en de rekeningen te verlagen.

biobrandstoffen

Beschrijving: Brandstoffen geproduceerd uit biomassa, zoals ethanol en biodiesel, die kunnen worden gebruikt om voertuigen aan te drijven en energie te produceren.

Gebruik: Voorlichting over alternatieve energiebronnen, workshops over de productie en het gebruik van biobrandstoffen, analyse van de voordelen en risico's van biobrandstoffen.

Educatieve informatie: Biobrandstoffen kunnen de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen helpen verminderen, maar de productie ervan moet duurzaam zijn om problemen in verband met het gebruik van landbouwgrond te vermijden.

geotermale energie

Beschrijving: Energie gewonnen uit de warmte van het binnenste van de aarde, gebruikt om gebouwen te verwarmen en elektriciteit te produceren.

Gebruik: Workshops over de installatie van geothermische systemen, voorlichting over het gebruik van geothermische energie in verschillende landen, geothermische verwarmingsprojecten.

Educatieve informatie: Geothermische energie is een betrouwbare en hernieuwbare energiebron die tijdens het gebruik geen broeikasgassen uitstoot.

ftypower

Omschrijving: Energie gewonnen uit de beweging van water, zoals rivieren, meren, watervallen, gebruikt om elektriciteit te produceren.

Gebruik: Workshops over de bouw van kleine waterkrachtcentrales, voorlichting over de voor- en nadelen van waterkracht, doe-het-zelfprojecten met betrekking tot mini-waterkrachtcentrales.

Educatieve informatie: Waterkracht is een van de oudste bronnen van hernieuwbare energie en heeft een groot potentieel om schone energie te produceren, maar kan aquatische ecosystemen aantasten.

kernenergie

Beschrijving: Energie geproduceerd door splijting van atoomkernen, gebruikt om grote hoeveelheden elektriciteit te produceren.

Gebruik: Onderwijs over kernfysica, workshops over de voordelen en risico's van kernenergie, debatten over de toekomst van kernenergie.

Educatieve informatie: Kernenergie stoot geen broeikasgassen uit tijdens de energieproductie, maar genereert radioactief afval dat goed beheerd moet worden.

oceaanenergie

Beschrijving: Energie gewonnen uit de beweging van golven, getijden en oceaanstromingen, gebruikt om elektriciteit op te wekken.

Gebruik: Workshops over oceaanenergietechnologieën, voorlichting over het energiepotentieel van zeeën en oceanen.

Educatieve informatie: Oceaanenergie is een innovatieve bron van hernieuwbare energie die kan helpen de energiemix te diversifiëren en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - terug site

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - uitdaging

beperkt werkbudget

Beschrijving: Je werkplaats heeft een zeer beperkt budget. Je moet middelen gebruiken die goedkoop of gratis zijn, terwijl het onderwijsniveau en de betrokkenheid van de deelnemers hoog blijft.

Opdracht: Bedenk drie manieren om je workshop te geven met een minimaal gebruik van nieuwe materialen, met de nadruk op recycling, hergebruik en het gebruik van beschikbare middelen.

Bonuspunten: Extra punten voor creatieve oplossingen die deelnemers betrekken en hen leren effectief om te gaan met beperkte middelen.

lage motivatie

Beschrijving: Je deelnemers zijn ontmoedigd en geloven niet dat hun acties een verschil kunnen maken. Hoe motiveer je hen om actief deel te nemen aan de workshop en zich bezig te houden met het onderwerp circulaire economie?

Opdracht: Maak een lesplan met motiverende elementen, interactieve oefeningen en voorbeelden uit de praktijk die de echte voordelen van acties op het gebied van circulaire economie laten zien.

Bonuspunten: Extra punten voor het gebruik van succesverhalen of lokale voorbeelden die deelnemers inspireren om actie te ondernemen.

Geen recycling infrastructuur

Beschrijving: De lokale gemeenschap heeft geen adequate infrastructuur voor recycling. Welke acties kun je voorstellen om toch een duurzame aanpak van afval te bevorderen?

Opdracht: Bedenk drie alternatieve methoden om afval te verminderen, zoals composteren, doe-het-zelf (do-it-yourself) afvalworkshops of samenwerken met lokale bedrijven voor duurzame praktijken.

Bonuspunten: Extra punten voor het introduceren van een plan om samen te werken met lokale organisaties of bedrijven die recyclinginitiatieven kunnen ondersteunen.

gebrek aan kennis van deelnemers

Omschrijving: Deelnemers hebben weinig kennis van circulaire economie. Hoe ga je ze op een eenvoudige manier kennis laten maken met het onderwerp, zodat ze de basisprincipes begrijpen en geïnteresseerd zijn om het onderwerp verder uit te diepen?

Taak: Ontwikkel een inleidende educatieve module die de basisconcepten van de circulaire economie op een eenvoudige en toegankelijke manier uitlegt. Voeg visuele en interactieve elementen toe.

Bonuspunten: Extra punten voor het maken van toegankelijk educatief materiaal, zoals infographics, video's of educatieve games.

communicatie moeilijkheden

Beschrijving: In de groep deelnemers zitten mensen die moeite kunnen hebben met communiceren door taalbarrières, culturele barrières of barrières in communicatievaardigheden. Welke strategieën ga je gebruiken om effectieve communicatie en integratie van alle deelnemers te waarborgen?

Taak: Maak een workshopplan dat verschillende communicatiemethoden bevat.

Bonuspunten: Extra punten voor het gebruik van communicatiemethoden die integratie en wederzijds begrip bevorderen, en het betrekken van de gemeenschap om te helpen bij de communicatie.

ontvangende consumptie habits

Omschrijving: Je deelnemers zijn gewend aan een consumptieve levensstijl die wordt gedomineerd door wegwerpproducten. Hoe ga je ze overtuigen om hun gewoontes te veranderen in duurzamere gewoontes?

Taak: Ontwikkel een educatieve campagne of workshop die de voordelen laat zien van het veranderen van consumptiegewoontes, zoals het verminderen van plastic consumptie en het promoten van herbruikbare producten.

Bonuspunten: Extra punten voor het introduceren van spelelementen om de workshop boeiender te maken.

laag niveau van plastic afval

Beschrijving: Er wordt een grote hoeveelheid plastic afval in jouw gemeenschap. Welke stappen kun je nemen om dit te verminderen en recycling aan te moedigen?

Taak: Organiseer een doe-het-zelf-workshop waar deelnemers nieuwe producten leren maken van plastic afval, of start een plasticreductieprogramma in de gemeenschap.

Bonuspunten: Extra punten voor creatieve upcyclingideeën en het betrekken van de lokale gemeenschap bij langetermijnprojecten.

geringe betrokkenheid van lokale gemeenschap

Beschrijving: De lokale gemeenschap is weinig betrokken bij milieubeschermingsactiviteiten. Welke acties ga je ondernemen om het bewustzijn en de betrokkenheid van de lokale bevolking te vergroten?

Taak: Maak een plan voor gemeenschaps evenementen of initiatieven die de lokale bevolking betrekken bij milieufactiviteiten, zoals buurtschoonmaak of recyclingdagen.

Bonuspunten: Extra punten voor ideeën voor langetermijninitiatieven waarbij leiders uit de lokale gemeenschap betrokken zijn.

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - terug naar de site

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - uitdaging

hoge kosten van alternatieven

Beschrijving: Groene alternatieven zijn vaak duurder dan traditionele opties. Welke strategieën stel je voor om deelnemers te stimuleren om duurzame producten en diensten te kiezen, ondanks de hogere prijs?

Opdracht: Ontwikkel een educatief plan dat de besparingen op lange termijn en de gezondheidsvoordelen van het kiezen voor duurzame oplossingen laat zien.

Bonuspunten: Extra punten voor het uitvoeren van een kosten-batenanalyse (KBA) voor verschillende producten.

gebrek aan toegang tot moderne technologie

Beschrijving: Deelnemers aan de workshop hebben geen toegang tot moderne technologieën zoals internet, smartphones of computers. Welke onderwijsmethoden stel je voor om hen effectief te leren over circulaire economie?

Opdracht: Stel traditionele maar boeiende onderwijsmethoden voor, zoals bordspellen, visuele presentaties, handwerkworkshops.

Bonuspunten: Extra punten voor creatief gebruik van beschikbare middelen om kennis over te dragen.

diverse groep deelnemers

Beschrijving: Je workshopgroep is erg divers qua leeftijd, vaardigheden en kennisniveau. Hoe ga je het workshopprogramma aanpassen zodat het voor iedereen begrijpelijk en boeiend is?

Taak: Maak een workshopplan met verschillende lesmethoden en oefeningen voor verschillende leeftijdsgroepen en vaardigheidsniveaus.

Bonuspunten: Extra punten voor het gebruik van onderwijsmethoden die zowel jongere als oudere deelnemers aanspreken.

weerstand tegen change

Beschrijving: Sommige deelnemers verzetten zich tegen de introductie van nieuwe duurzame methoden omdat ze bang zijn voor verandering en de invloed daarvan op hun dagelijks leven. Welke argumenten en overtuigingsmethoden zul je gebruiken?

Opdracht: Bereid argumenten en voorbeelden uit je eigen leven voor die laten zien dat het veranderen van gewoontes voordelig kan zijn en gemakkelijk te implementeren.

Bonuspunten: Extra punten voor het gebruik van motiverende psychologie om deelnemers te overtuigen.

laag niveau van publiek vertrouwen

Beschrijving: Er is een laag niveau van vertrouwen in de instellingen voor afvalverwerking in uw gemeenschap. Hoe kun je vertrouwen kweken en de samenwerking tussen deelnemers en instellingen verbeteren?

Taak: Maak een communicatie- en transparantieplan voor activiteiten dat de voordelen en integriteit van afvalbeheeractiviteiten laat zien.

Bonuspunten: Extra punten voor het creëren van een platform voor dialoog tussen deelnemers en vertegenwoordigers van instellingen.

gezinnen met veel kinderen

Beschrijving: De workshop wordt bijgewoond door mensen die ook voor hun kinderen zorgen. Welke oplossingen ga je toepassen om ouders in staat te stellen deel te nemen zonder dat dit ten koste gaat van de zorg voor kinderen?

Taak: Ontwerp een workshop die rekening houdt met de behoeften van ouders met kinderen, met opties zoals kinderactiviteiten die tegelijkertijd met workshops voor volwassenen worden uitgevoerd, een speelruimte of workshopspaties met zowel kinderen als volwassenen.

Bonuspunten: Extra punten voor het maken van een workshopprogramma dat milieu- en circulaire educatie voor zowel volwassenen als kinderen bevordert door middel van gezamenlijke activiteiten en interactieve lessen.

integratie van mensen met een handicap

Beschrijving: De deelnemers omvatten mensen met verschillende handicaps. Hoe ga je de workshop aanpassen om hem toegankelijk en boeiend te maken voor alle deelnemers?

Taak: Maak een workshopplan dat rekening houdt met de verschillende behoeften van deelnemers met een beperking, zodat hun volledige deelname en boeiende ervaring gewaarborgd zijn.

Bonuspunten: Extra punten voor het voorstellen van innovatieve oplossingen om de toegankelijkheid en inclusie te vergroten.

beperkte toegang tot gezond voedsel

Beschrijving: In de gemeenschap van de deelnemers is de toegang tot gezond voedsel beperkt door een laag inkomen en een gebrek aan lokale leveranciers. Welke acties kun je ondernemen om de deelnemers voor te lichten over gezonde voeding en hen te ondersteunen bij het verkrijgen van gezond voedsel?

Taak: Ontwikkel een workshopplan dat educatie over gezonde voeding combineert met praktische activiteiten, zoals koken met goedkope, toegankelijke ingrediënten of het verbouwen van je eigen groenten.

Bonuspunten: Extra punten voor het initiëren van samenwerkingsprogramma's met lokale voedselleveranciers of het aanleggen van gemeenschapstuinen.

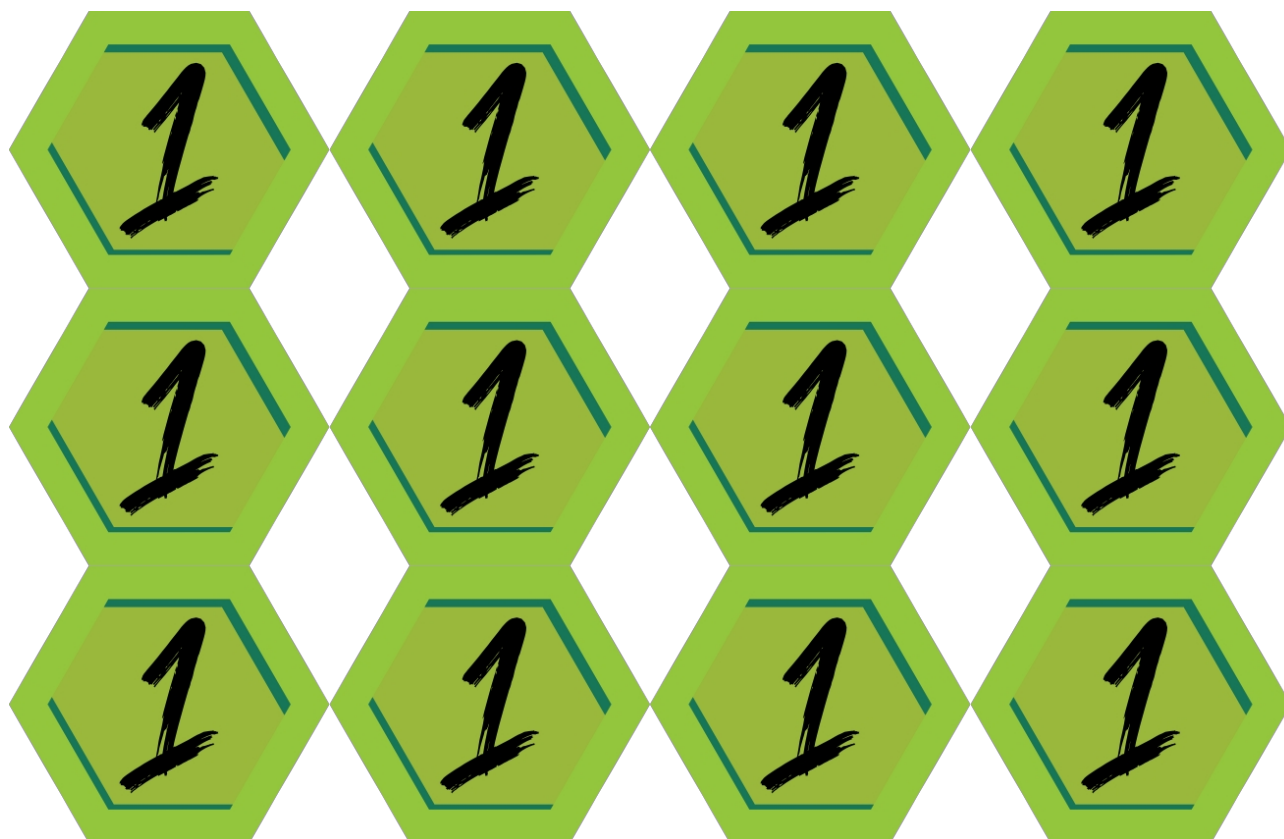
Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - terug naar de site

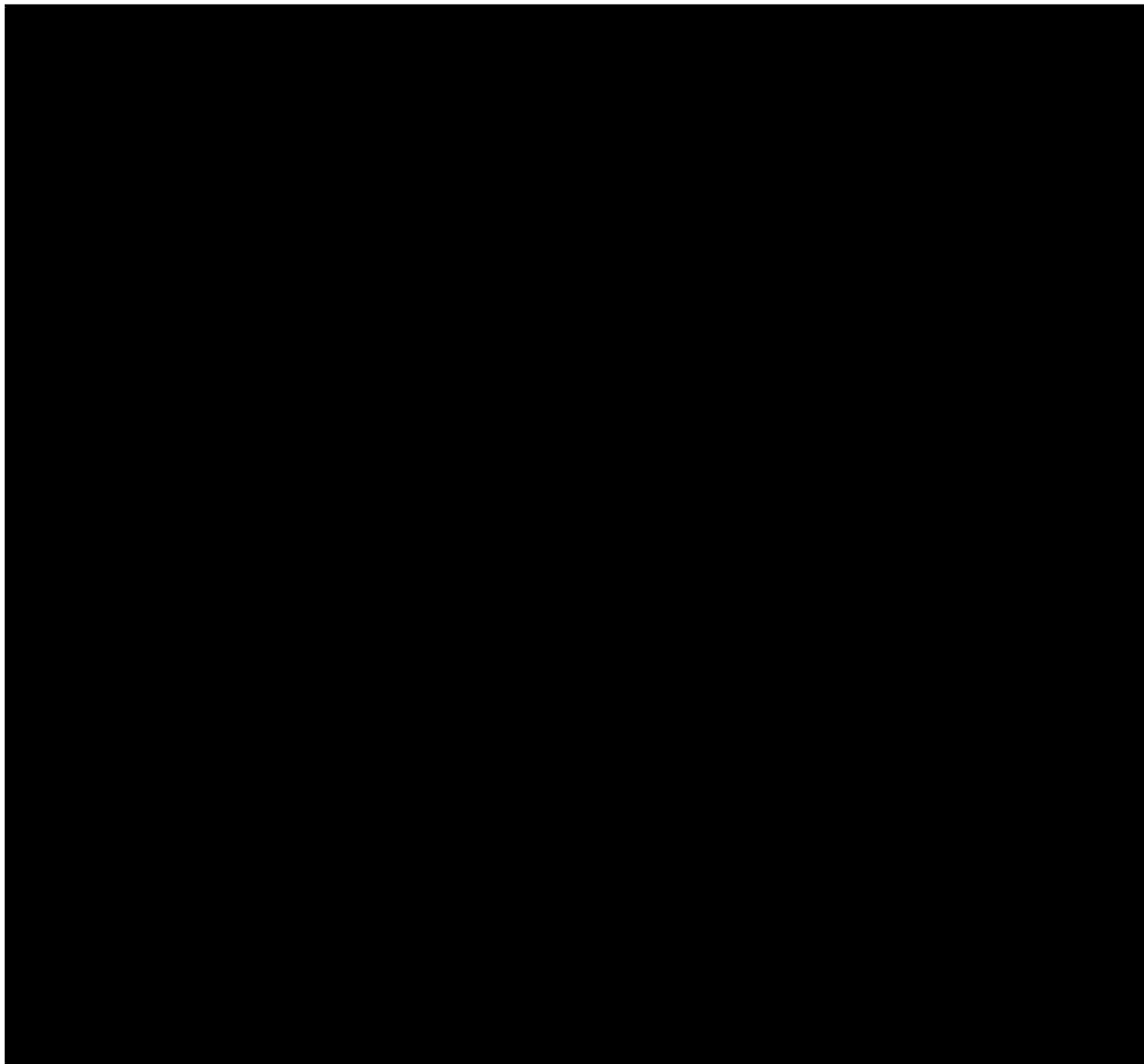

Module 1 - Sensibilisering

CIRCLE OF CHANGE - kaarten - tokens

Voorstellen voor vertaalequivalenten van de R-strategieën in geselecteerde talen*

De termen die voor de R-strategieën worden gebruikt, kunnen natuurlijk, indien van toepassing vervangen worden (bijv. "redesign" in plaats van "rethink")

*Het is mogelijk om sommige van de bovenstaande termen te vervangen als dat beter past (bijv. "heroverwegen" door "herontwerpen").

Center for Social
Innovation

Comparative Research Network:

Aims – People – Projects – Methods – Results

NARA **SK**
NÁRODNÁ RECYKLAČNÁ AGENTÚRA SLOVENSKO

 STOWARZYSZENIE
NA RZECZ SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH